

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİNİ EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE
KULLANMA KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ
(KAYSERİ ÖRNEĞİ)**

**Hazırlayan
Demet AZAKOĞLU**

**Danışman
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

Yüksek Lisans Tezi

**Temmuz 2019
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİNİ EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE
KULLANMA KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ
(KAYSERİ ÖRNEĞİ)
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Hazırlayan
Demet AZAKOĞLU**

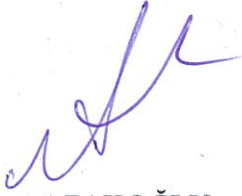
**Danışman
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

**Bu Araştırma Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri
Birimi tarafından 8168 kodlu proje ile desteklenmiştir.**

**Temmuz 2019
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Demet AZAKOĞLU

“İngilizce Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Eğitim Ve Öğretimde Kullanma Konusundaki Görüşleri: Kayseri Örneği” isimli Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Demet AZAKOĞLU

Danışman

Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Doç. Dr. Mustafa Güçlü danışmanlığında Demet AZAKOĞLU tarafından hazırlanan “İngilizce Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Eğitim ve Öğretimde Kullanma Konusundaki Görüşleri: Kayseri Örneği” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

25/07/2019

JÜRİ:

Danışman : Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

Üye : Doç. Dr. Menderes ÜNAL

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ŞAHAN

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 08/08/2019 tarih ve 35-04..... sayılı kararı ile onaylanmış olup, öğrencinin mezuniyet tarihi 07/08/2019'dur.

08/08/2019

Prof. Dr. Cevdet KIRPIK

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR

Bu çalışma, İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki görüşlerini belirleme amaçlı tasarlanmıştır. Araştırmanın yürütülmesi esnasında birçok kişinin desteği olmuştur. Yüksek lisans eğitimim boyunca değerli fikirleriyle bana yol gösteren, araştırma süresince görüş ve önerilerinden yararlandığım danışman hocam Sayın Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ' ye teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek lisansa başladığım günden beri zorlandığım anlarda bana destek olan, her türlü sevincimi ve sıkıntımı benimle paylaşan, kendimi geliştirmek için girdiğim bu yolda maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen çok sevdiğim annem Günay AZAKOĞLU ve babam Hikmet AZAKOĞLU' ya teşekkür ederim.

Demet AZAKOĞLU

Temmuz 2019, KAYSERİ

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE KULLANMA KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ (KAYSERİ ÖRNEĞİ)

Demet AZAKOĞLU

**Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Temmuz 2019
Danışman: Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

ÖZET

Günümüzde İngilizce öğrenmek kaçınılmaz bir hal almıştır. Bu durumun bir sonucu olarak İngilizce öğretme ve öğrenmeyi kolaylaştıracak yöntemler de gelişip değişmektedir. Teknoloji çağında olduğumuz göz önünde bulundurulduğu zaman bu gelişim ve değişimlerin de teknolojiye ayak uydurmak zorunda olması kaçınılmazdır. Dolayısıyla İngilizce öğretmenlerinin de bu gelişmelere uyum sağlamaları gerekmektedir. Ancak bilişim teknolojilerini (BT) kullanma konusunda İngilizce öğretmenleri farklı bakış açılarına sahiptirler. Bu araştırma İngilizce öğretmenlerinin eğitim ve öğretimde bilişim teknolojilerini kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut duruma ilişkin görüşlerini inceleyerek varsa sorunları tespit edip çözümler sunulması amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırmanın çalışma evrenini, 2017/2018 eğitim öğretim yılının 2. Döneminde Kayseri'deki 20 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Derinlemesine araştırma yapabilmek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan 'benzeşik örnekleme' ile araştırmanın çalışma grubu belirlenmiştir. Araştırmada öğretmenlere araştırmacı tarafından hazırlanmış olan 11 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formu hazırlandıktan sonra Bilişim Teknolojileri, İngilizce ve Türkçe uzman görüşüne sunulmuş olarak kapsam geçerliği sağlanmıştır. Ardından 2 İngilizce öğretmenine uygulanarak görüşme formunun araştırma için uygun olduğu düşünüldükçe tamamlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi kullanılan bu araştırmada betimsel içerik analiz yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre İngilizce öğretmenleri bilişim teknolojilerini kullanma konusunda olumlu tutum göstermiştir. Ancak buna rağmen öğretmenler bazı problemlerden bahsederek olumsuz tutum sergilemiştir. Olumsuz tutumların değişimi ve

problemlerin giderilebilmesi için hizmetiçi eğitimlerin verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar destekli dil öğrenimi, bilgisayar destekli eğitim, İngilizce dil öğretimi, öğretmen görüşü.

**VIEWS OF ENGLISH TEACHERS ABOUT THE USAGE OF INFORMATION
TECHNOLOGIES IN EDUCATION AND TRAINING
(KAYSERİ EXAMPLE)**

Demet AZAKOĞLU

Erciyes University, Institute of Educational Sciences

Master Thesis, July 2019

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

ABSTRACT

Learning English has become inevitable today. As a result of this situation, methods to facilitate teaching and learning in English are also evolving. Considering that we are in the age of technology, it is inevitable that these developments and changes have to keep up with technology. Therefore, English teachers also need to adapt to these developments. However, English teachers have different perspectives on using information technologies (IT). This research was carried out aiming to examine the readiness, perception, attitude and views on the current situation of English teachers about using the information technologies in the course of education and thus aiming to identify the problems if existing and offer solutions.

The universe of the research constitutes the 20 English teachers in Kayseri province in the second term of 2017-2018 academic year. The working group of the study was determined by 'homogeneous sampling' which is one of the purposeful sampling methods in order to conduct in-depth research. The semi-structured interview form consisting of 11 questions prepared by the researcher was conducted to the teachers in the survey. After the interview form was prepared by the researcher the scope validity was provided by the Information Technologies, English and Turkish experts. Then by applying to 2 English teachers the interview form was completed with the idea of being suitable for the research. Content analysis was used in this qualitative study.

According to the findings from the research, English teachers showed a positive attitude towards using information technologies. However, the teachers showed negative attitude mentioning some problems. It was concluded that in-service training should be given to change the negative attitudes and to eliminate the problems.

Key Words: Computer assisted language learning, computer assisted learning, English language teaching, teacher opinion.

İÇİNDEKİLER

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE KULLANMA KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ (KAYSERİ ÖRNEĞİ)	
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	ii
YÖNERGEYE UYGUNLUK.....	iii
ONAY:.....	iv
ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR VE TANIMLAR.....	xii
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Sayıtlar.....	6
1.5. Sınırlılıklar.....	6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. BT’ nin Dil Öğrenimindeki Tarihi Gelişimi	7
2.2. Türkiye’de BT’ nin Dil Öğrenimindeki Tarihi Gelişimi	9
2.3. Eğitimde BT’ nin İlke Ve Amaçları	10
2.4. Eğitimde BT’ nin Yararları Ve Sınırlılıkları	11
2.4.1. Eğitimde BT’ nin Yararları	11
2.4.2. Eğitimde BT’ nin Sınırlılıkları	13
YÖNTEM.....	16
3.1. Araştırmanın Modeli	16
3.2. Evren ve Çalışma Grubu.....	17
3.3. Veri Toplama Araçları	17

3.3.1.Görüşme Formu	17
3.4. Veri Analizi	17
BULGULAR	19
4.1. Sınıfta Bilişim Teknolojilerini Kullanmanın İngilizce Öğretmenleri İçin Ne İfade Ettiğine Dair Bulgular	19
4.2. Öğretmenlerin Sınıfta Bilişim Teknolojilerini Kullanıp Kullanmadıklarına Dair Bulgular	21
4.3. Sınıfta Bilişim Teknolojilerini Kullanma Konusunda Öğretmenlere Eğitim Verilmesinin Gerekliliğine Dair Bulgular	22
4.4. Bilişim Teknolojilerini Kullanma Konusunda Öğretmenlerin Yeterlik Düzeyleriyle İlgili Görüşlerine Dair Bulgular	23
4.5. Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Hangi Amaçlar İçin Kullandıklarına Dair Bulgular	25
4.6. Bilişim Teknolojileri Kullanıldığı Takdirde Öğrencilerin Hangi Dil Becerilerinin Gelişeceği Konusundaki Öğretmen Görüşlerine Dair Bulgular	27
4.7. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğretmen Açısından Avantajları Konusuna Dair Bulgular	28
4.8. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğretmen Açısından Dezavantajları Konusuna Dair Bulgular	31
4.9. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğrenci Üzerindeki Olumlu Etkilerine Dair Bulgular	32
4.10. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğrenci Üzerindeki Olumsuz Etkilerine Dair Bulgular	35
4.11. İngilizce Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanırken Yaşadıkları Sorunlara Dair Bulgular	37
TARTIŞMA - SONUÇ VE ÖNERİLER	39
5.1. Sonuç Ve Öneriler	44
5.1.1. Sonuçlar	44
5.1.2. Öneriler	48
KAYNAKÇA	50
EKLER	57
ÖZGEÇMİŞ	58

TABLolar LİSTESİ

Tablo 4.1 Öğretmenlerin BT' yi Anlamlandırma Konusundaki Görüşleri.....	19
Tablo 4.2. Öğretmenlerin BT Kullanma Durumlarına Göre Dağılımları	21
Tablo 4.3. Öğretmenlerin Sınıfta BT Kullanma Konusunda Eğitim Gerekliliğine Dair Görüş Dağılımları.....	22
Tablo 4.4. Öğretmenlerin Sınıfta BT Kullanma Konusunda Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılımları	23
Tablo 4.5. Öğretmenlerin BT' yi Kullanma Seviyeleri Konusundaki Görüşleri	24
Tablo 4.6. Öğretmenlerin BT Kullanım Amaçları Konusundaki Görüşleri.....	25
Tablo 4.7. Öğretmenlerin BT Kullanımı ve Öğrenci Dil Gelişimi Konusundaki Görüşleri	27
Tablo 4.8. Öğretmenlerin BT Kullanım Avantajları Konusundaki Görüşleri	28
Tablo 4.9. Öğretmenlerin BT Kullanım Dezavantajları Konusundaki Görüşleri	31
Tablo 4.10. Öğretmenlerin Derste BT Kullanmalarının Öğrenci Üzerindeki Olumlu Etkileri Konusundaki Görüşleri	33
Tablo 4.11. Öğretmenlerin Derste BT Kullanmalarının Öğrenci Üzerindeki Olumsuz Etkileri Konusundaki Görüşleri	35
Tablo 4.12. Öğretmenlerin Derste BT Kullanırken Yaşadıkları Sorunlar Konusundaki Görüşleri.....	37

KISALTMALAR VE TANIMLAR

BDDÖ: Bilgisayar Destekli Dil Öğrenimi

BDE: Bilgisayar Destekli Eğitimi

BT: Bilişim Teknolojileri

İBTDÖ: İngilizcede Bilişim Teknolojileri Durum Ölçeği

Hazır Bulunuşluk: “Bireyin eğitim ortamına getirdiği var olan ya da var olması gerektiği düşünülen ön öğrenme özelliklerinin tümüdür” (Ertürk, 1998, s.91).

İlk ve Orta Öğretimde İngilizce Dil Öğretimi: İlkokul 2. sınıftan başlayarak lise 4. sınıfa kadar sürdürülen planlı programlı eğitim öğretim faaliyetleridir.

Tutum: “Bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir” (İnceoğlu, 2010, s.45).

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıklar, tanım ve kısaltmalara yer verilmiştir.

1.1.Problem Durumu

Phill ve Shyamlee (2012)'ye göre İngilizcenin dünyada gelişip yaygınlaşmasıyla, birçok ülkede öğrenilen anadil olarak yerini almasıyla beraber İngilizce bazı ülkelerde öğrenilen ikinci dil olarak ilk sırayı almaktadır ve ülkede bu saygınlık olarak algılanmaktadır. Dünyada yaklaşık olarak iki milyar insan İngilizce öğrenmek için emek ve çaba sarf etmektedir (Graddol, 2006). İngilizce öğrenenlerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır ve bu nedenle de İngilizce öğretme konusunda birçok farklı yöntemler denenmektedir. Bu gelişmeler yeni bir çağ başlatmış olup bu çağa ayak uydurabilmek için öğretmenleri yeni görevler ve sorumluluklar beklemektedir.

Dil öğrenmede bilgisayar desteğinden faydalanmanın izleri 1960'lara dayanmaktadır. Bilişim teknolojilerini kullanmak dediğimizde aklımıza ilk gelen araç bilgisayar olmaktadır. 1960' da İllionis Üniversitesinde yürütülen proje bilgisayar destekli dil öğretiminde önemli bir yapı taşı olmuştur (Marty, 1981). 1970lerin sonlarına kadar bilgisayar destekli dil öğrenme üniversitelerle sınırlandırılmıştır. Şu an bilişim teknolojileri dediğimizde ise bilgisayarın yanı sıra aklımıza akıllı tahtalar, tabletler, cep telefonları ve internet üzerinden bu araçlara sağlanan servisler gelmektedir. Motteram (2013)'e göre bütün dünyada dil öğretme ve öğrenme yaygınlaşmış olup aynı zamanda sınıflarda değişik yöntemlerin kullanılması, 21. yüzyılda teknolojiyi dil öğretme ve öğrenme etkinliklerinin merkezine almıştır. Geleneksel sınıflarda derse katılmakta isteksiz olan öğrencilerin bile motivasyonunu olumlu yönde etkileyebilen, öğrencilerin kendilerine güvenme gücü sağlayabilecek farklı etkinlikler öğretmenler tarafından kullanılmalıdır (Sanacore, 2008).

Türkiye’de yabancı dil öğretiminin temelleri Cumhuriyet öncesine kadar eskiye dayanmaktadır. İngilizce öğretimi ise İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra etkinlik kazanarak yaygınlaşmıştır. Günümüzde lise türleri dikkate alındığında İngilizce dersi haftada en az 2 en fazla 20 saat olmak üzere işlenebilmektedir (MEB, 2018) . İngilizce; okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir ders olduğu için çok nitelikli eğitim öğretim materyalleri gerektirmektedir. Ayrıca günümüz çocukları kendi öğretmenlerinden çok farklı bir teknolojik çevrede büyüdüğü için çeşitli teknolojik etkinliklerden olumlu yönde etkilenebileceklerdir (Jukes, 2008).

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyini eğitim kavramına bakış açısından anlayabilmek mümkündür. Bu nedenle eğitime, eğitimle ilgili projelere önemli yatırımlar yapılmaktadır (Johnson, Smith, Willis, Levine ve Haywood, 2011; Tudhope, Binding, Jeffrey, May ve Vlachidis, 2011). Türkiye’ de eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde derslerde etkin kullanımını amaçlayan Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi, bu çerçevede yer alan önemli projelerden birisi olarak değerlendirilebilir.

Phill ve Shyamlee (2012)’ ye göre bilişim teknolojilerinin İngilizce öğretiminde kullanılması öğrencilerin ilgi ve motivasyonunu artırmaktadır. Bilişim teknolojilerini kullanarak yapılan İngilizce etkinlikler sayesinde öğrenciler kendi ana dillerine bağımlı olmadan hedef dilde iletişim kurabileceklerdir. Teknolojideki gelişmeler dikkate alındığında bilişim teknolojilerinin İngilizce öğretiminde daha yoğun kullanılacağına inandığını ifade etmiştir. Böylece İngilizce öğrenmek daha çok öğrenci merkezli olacak aksine daha az zaman alacaktır. Teknolojiyi kullanırken oluşabilecek birkaç problemi hariç tutarsak, yeterli düzeyde bilgisayar kullanma bilgisiyle öğretmenlerin teknoloji fobik olmalarına mahal vermeden bilişim teknolojilerinin İngilizce öğretirken kullanılmasının etkili olacağını ileri sürmüştür.

Atkinson (2000)’ a göre öğrenciler teknolojiye olumlu yanıt verip, teknoloji sayesinde motive oldukları için öğretmenlerin bilinçli bir çaba sarf ederek hazırladıkları etkinlikleri teknolojik içeriklere dönüştürmeleri gerekmektedir. Motive olmuş öğrenciler öğretmenlerinin sunmuş olduğu bu fırsatlar sayesinde performanslarını en üst seviyede

sergileyebileceklerdir. Ayrıca teknoloji ve öğretmen motivasyonunun öğrenci motivasyonuna olumlu etkileri olduğunu belirtmiştir.

Parvin ve Salam (2015)' a göre bilişim ve iletişim teknolojilerinin kullanıldığı sınıflarda öğrencilere daha iyi sunular yapılabilmektedir. Böylece hem öğretmenlere hem de öğrencilere geniş içerik ve doğru telaffuz deneyimi edinme şansı doğmaktadır. Bilişim ve iletişim teknolojilerinin kullanılmadığı sınıflarda öğretmenler dilbilgisi öğretmeye eğilimlidirler ve bunun sonucu olarak öğrenciler İngilizcede gerekli olan becerileri edinmeden sadece sınavlarında başarılı olmak için İngilizce öğrenmektedirler.

Saeed (2015)' e göre İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretirken bilişim teknolojilerini kullanma konusunda olumlu tutumları bulunmaktadır. Bununla beraber sınıf ortamında öğretmenin bilişim teknolojilerini kullanma konusundaki yetersizliğinden dolayı bazı problemlerle karşılaşmaktadır. Gelişen teknolojiye ayak uydurabilmeleri için İngilizce öğretmenlerine sürekli hizmet içi eğitimler verilmesi gerektiğini de ifade etmiştir.

Baker ve arkadaşlarınca (2015) yapılan araştırma bulgularına göre İngilizce öğrenirken en büyük ilerleme öğrenci katılımıyla sağlanmaktadır. Öğrenci katılımı da İngilizce becerilerini geliştirecek etkinliklerin öğrenciye teknolojiyle sunulması sayesinde artırılabilecektir. Öğrenme sürecinde akıllı telefonlar gibi teknolojiyi kullanarak öğrenciyi interaktif tutmak, öğrenmeyi daha başarılı bir hale getirmektedir.

Gerard ve arkadaşlarına (1999) göre akıllı tahtalar dil edinimi için yenilikçi ve güçlü bir destektir. Bilgisayarın özelliklerini kullanarak öğrenci iletişimi kesmeden aksine destekleyerek sürece devam ederken aynı zamanda da yeni öğrenmeler geliştirilebilmektedir. Buna ek olarak internetin akıllı tahtalarda kullanılabilmesi sayesinde gerçekçi materyalin sınıfa getirilmiş olması İngilizce öğretiminde bir devrim niteliğindedir.

Gülseçen ve Erkin (2001)' e göre öğretmenlerin %40'ında öğrencilerin ise %35'inde teknofobi bulunmaktadır. Yetiştikleri ortam ve çağ gereği bilişim teknolojilerini kullanma konusunda genç öğretmenlerin kendilerine görece daha büyük olan öğretmenlerden daha bilgili ve daha az kaygılı oldukları görülmüştür. Bu nedenle öğretmenlere bilişim teknolojilerini kullanma konusunda hizmet içi eğitim verilmesi ve kaygı azaltıcı rehberlik yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Karal ve Berigel (2006)' e göre kendilerini bilişim teknolojileri kullanma konusunda yeterli gören İngilizce öğretmenleri çoklu medya materyallerinin eksikliğinden yakınmaktadırlar. Ayrıca İngilizce öğretmenleri bu materyallerin dersi daha eğlenceli bir hale getirerek öğrenci motivasyonuna olumlu katkılar sağlayarak İngilizce öğrenme başarısını artıracığına inanmaktadırlar. İnternetin sağlamış olduğu imkanlar sayesinde ders içi içerik zenginleştirme problemi diğer yöntemlere göre daha ekonomik bir şekilde çözümlenmiş olmaktadır.

Gömlüksiz ve Düşmez (2005)' in yaptıkları araştırma sonucuna göre İngilizce öğretiminde bilgisayardan faydalanmanın hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin ilgisini artırdığını belirtmişlerdir. Ayrıca bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin geleneksel yöntemlerle İngilizce öğretmekten daha başarılı olduğunu da ifade etmişlerdir.

Demirbilek ve Yücel (2011)' in araştırma sonuçlarına göre İngilizce dersinde eğitsel bilgisayar oyunlarından faydalanırken sınıftaki tekdüzelikten kurtulup öğrencileri sürece dahil ederek kalıcı öğrenme sağlanmış olmaktadır. Ayrıca bilgisayar oyunları birçok duyuya hitap ettiği için İngilizce öğrenme konusunda gerekli olan 4 beceriyi de desteklemektedir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenler bilgisayar destekli eğitsel oyunları kullanmak istediklerini ancak hem yeterli çoklukta olmadığından hem de mevcut bulunanların mali olarak yüksek değerde olduğundan devletin resmi olarak materyal geliştirmesi gerektiği beklentisi içindedirler.

Bilişim teknolojilerinin yabancı dil öğrenme ve öğretme sürecindeki etkileri kayda değer niteliktedir. Dolayısıyla İngilizce öğretmenlerinin eğitim ve öğretimde bilişim teknolojilerini kullanma konusundaki görüşleri son derece önemlidir. Bu araştırmada İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma konusundaki görüşlerinin neler olduğuna cevap aranmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

İngilizce bilmek artık bir zorunluluk olmaktan öte globalleşen dünyada bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu nedenle İngilizce öğrenenlerin sayısı her geçen gün hızla artmaktadır. Elbette İngilizce öğrenenlerin sayısı hızla artarken bununla beraber İngilizce öğretme ve öğrenmeyi kolaylaştıracak yöntemler de gelişip değişmektedir. Teknoloji çağında olduğumuz göz önünde bulundurulduğu zaman bu gelişim ve değişimlerin de teknolojiye ayak uydurmak zorunda olması kaçınılmazdır. Dil öğretiminde bilgisayarın kullanılmasının 1960'lara kadar eskiye dayandığı dikkate alındığı zaman günümüzde dil öğretiminde bilişim teknolojilerinden faydalanmamak imkansızdır. Öyle ki Türkiye'de son yıllarda bilişim teknolojileriyle ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı'nda dahi yürütülen projeler bulunmaktadır. Tüm dünyada ve ülkemizde bilişim teknolojilerinin faydalı olduğu düşünülerek yapılan çalışmalar ışığında, bu araştırma İngilizce öğretmenlerinin eğitim ve öğretimde bilişim teknolojilerini kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut duruma ilişkin görüşlerini incelemek amacıyla yapılacaktır.

Bu araştırmada 'İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki görüşleri nelerdir?' konusuna aşağıdaki sorularla cevap aranmıştır:

1. 'Sınıfta Bilişim Teknolojilerini kullanmak' dediğimizde aklınıza neler gelmektedir?
2. Siz derslerinizde BT' yi kullanıyor musunuz?
3. BT'yi kullanmak için öğretmenlere eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?
4. Daha önce BT kullanımıyla ilgili kurs, seminer ya da hizmet içi eğitim aldınız mı? Kendinizi BT kullanımı bakımından ne düzeyde görüyorsunuz?
5. Öğretmenler BT'yi hangi amaçlar için kullanmaktadır?
6. BT kullanıldığı takdirde öğrencilerin hangi dil becerileri geliştirilebilir?
7. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından avantajları nelerdir?
8. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından dezavantajları nelerdir?
9. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğrenci üzerindeki olumlu etkileri nelerdir?
10. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğrenci üzerindeki olumsuz etkileri nelerdir?
11. BT'yi kullanırken sorun yaşıyor musunuz? Bu sorunlar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Literatür incelendiğinde yabancı dil öğretme ve öğrenme konusunda bilişim teknolojilerini kullanmanın olumlu etkileri olduğu görülmektedir. Bu çalışma ile elde edilecek veriler, İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut duruma ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaya yarayacaktır. Bu veriler ışığında çalışmadan elde edilecek bulguların, İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki eğitim ihtiyacını, tutumunu ve mevcut durumdaki olumlu yönlerini ve engellerini ortaya çıkaracak olup; eksikliklerin giderilmesi ve olumlu yönlerin desteklenerek daha da geliştirilip yaygınlaştırılması konusunda önemli bilgiler sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmada aşağıdaki varsayımlardan yola çıkılmıştır:

- Araştırmada seçilen çalışma grubunun evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.
- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin ölçme aracındaki sorulara samimi ve doğru cevaplar verdiği varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma 2017/2018 eğitim öğretim yılında Kayseri il sınırlarındaki devlet okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri ile sınırlıdır.
2. Araştırma veri toplama aracının ölçtüğü özelliklerle sınırlıdır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın kavramsal çerçevesini ilişkin literatür bilgisi yer almaktadır.

2.1. BT' nin Dil Öğrenimindeki Tarihi Gelişimi

Bilgisayar destekli eğitim (BDE) ilk olarak Birleşik Devletlerde 1950'lerde görülmesine rağmen, bilgisayar destekli dil öğrenimi (BDDÖ) ilk olarak küçük gruplarla üniversitelerde 1960'larda düzenlenen projelerle deneyimlenmeye başlamıştır.

BDDÖ projeleri ilk olarak Yeni Zelanda'da daha sonra Kuzey Amerika'da üniversitelerde uygulanmıştır. Chapelle (2001)' e göre kullanılan materyallerin devlet desteğiyle sağlanmasıyla beraber Birleşik Devletlerde birçok üniversitede ilk olarak Fransızca'da BDDÖ projeleri yürütülmüştür ve daha sonra hem Kanada'da hem de yurt dışında birçok ülkede yüzlerce üniversitede kullanılmıştır.

Dil öğrenimi ilk olarak hedef dilin seslerinin taklit edilmesi ve dil bilgisi kurallarının öğretilip hatasız bir şekilde dile getirilmesi beklentisiyle gerçekleştirilmekteydi.

Uygulanan projelerle BDDÖ' de büyük adımlar atılmış olmasına rağmen asıl önemli ilerlemeler 1970'lerden sonra gerçekleşmiştir. Dünyanın farklı bölgelerinde bilgisayarın eğitime dahil edilmesi konusunda PLATO adı verilen hatta BDDÖ' de başlangıç kabul edilen ve halen günümüzde geçerliliğini koruyan bir proje düzenlenmiştir. Bu projede BDDÖ' de destek materyallerinin ne olması gerektiği ve bu materyallerin içeriğinin ne olması gerektiği düzenlenmiş ve uygulanmıştır (Chapelle, 2001).

Sadece üniversite ve okuldaki derslere bağımlı olarak yürütülen ve öğrenme odaklı olan BDDÖ; 1980'lerden itibaren şahsi bilgisayarların yaygınlaşmasıyla beraber teknolojinin gelişmesine bağlı olarak kişiselleşerek öğrenen odaklı olmaya başlamıştır.

Birleşik Devletlerde Massachusetts Teknoloji Üniversitesi'nde Athena Dil Öğrenimi isimli bir proje yürütülmüştür. Yabancı dil öğreniminde laboratuvarlarda multimedya araçlarını kullanarak iletişime dayalı bir öğrenme gerçekleştirmeyi amaçlamıştır. Levy (1997)' ye göre Athena projesi gibi dünya çapındaki BDDÖ konusundaki diğer çalışmalarda laboratuvarlarda uygulanmıştır ve BDDÖ 'nün altyapısı böyle şekillenerek gelişmiştir. 1988 yılında Birleşik Krallık' ta Hull Üniversitesinde Bilgisayar ve Öğretim Girişimi Merkezi kurulmuştur. BDDÖ hakkında metodolojik ve eğitsel konularda birçok kitap ve dergi üretilmiştir.

Multimedya aracılığıyla bilgisayar destekli dil öğrenimi ilk olarak İspanyolca, Fransızca ve İngilizce dilleri üzerinde uygulanmıştır. Hedef dilin yerli konuşmacısı tarafından yapılmış olan işitsel ve görsel kayıtlarını içeren bir kitabı ve defteri kullanılmıştır. Ayrıca dil öğrenenlerin internet sayesinde e-mail aracılığıyla sürekli olarak görüşüp doğal ortamında iletişim halinde olmaları da dil edinimindeki hakimiyetlerinin artmasını sağlamıştır.

Herring (1996)' e göre bilgisayar aracılığıyla yapılan iletişim çok çeşitli yapılabildiği için öğrenenlere büyük avantaj sağlamaktadır. İki kişi karşılıklı yapılabildiği gibi grup halinde de iletişim kurmak mümkündür. Mesajlara anında ya da istenildiği anda cevap verilebilmektedir. Ayrıca seçilmiş olan programın özelliğine göre mesajlar okunabilir ya da dinlenebilir dahası yine konuşarak ya da yazarak anında cevap verilebilir.

Stockwell ve Harrington (2003) yazarak iletişimde bulunan öğrenenlerin dil bilgisi kurallarındaki kullanım doğruluğunun arttığını belirtmişlerdir. Buna ek olarak Salaberry (2000) de çevrimiçi olarak karşılıklı konuşma etkinliklerini gerçekleştiren öğrenenlerin konuşma becerilerinin geliştiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak 1960'lardan başlayarak günümüze kadar devam etmiş olan projelerden en çok göze çarpanlar yukarıda belirtilmiştir. Titizlikle yürütülmüş olan bu projelerin sonucunda elde edilmiş olan gelişmeler artık tüm dil öğrenenlerin faydalanmasına sunulmuştur.

2.2. Türkiye’de BT’ nin Dil Öğrenimindeki Tarihi Gelişimi

BDDÖ konusunda dünyada birçok proje yürütülürken maalesef Türkiye bunların gerisinde kalmıştır. 1961 yılında eğitim araçları merkezi kurulana kadar öğretmenlerin tek kaynağı çoğunlukla yazılı materyaller olmuştur. Alkan (1998)’ a göre eğitim araçları merkezinin kurulmasıyla beraber materyallerin hazırlanıp geliştirilmesi uzman eller tarafından yapılmaya başlanmıştır. Hizal (1991)’ a göre 1970’lere kadar dinlenebilir kasetler ve tepegözler dil öğrenimde kullanılan teknolojik aletler olarak yerlerini almışlardır.

Türk hükümetinin müfredat, eğitim materyalleri ve öğretmen eğitimi konusunda birçok çalışmalar yapmasına rağmen kayda değer ilk adım Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin eğitimsel televizyon projesi geliştirmesiyle atılmıştır. Akademik yıl içerisinde başarılı olamayan öğrenciler için televizyonlu yaz kursları düzenlenmiştir. Televizyonun eğitimsel açıdan birçok olumlu sonuçları olmasına rağmen bazı dezavantajları ortaya çıktıkça yaygın kullanımı da giderek azalmaya başlamıştır. Mutlu (1995)’ ya göre anında geri dönüt alınamadığı için öğretmenler sınıf yönetimi konusunda sıkıntıya düşmüşlerdir. Bu problemin televizyonun öğretmen ve öğrenciyi karşılıklı etkileşimden yoksun bırakması nedeniyle kaynaklandığı düşünülmüştür. Ayrıca televizyon öğrenci merkezli bir öğretim aracı da olmadığı için öğrencilerin motivasyonunun düşmesine sebep olmuştur.

1980’lerde bilgisayarlar orduda, iş dünyasında, ekonomi alanında kullanılmaya başladıktan hemen sonra eğitim alanında da yerini almıştır. 1983 yılında Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin bilgisayar kültürünü iyileştirmek adına ‘Bilgisayar Destekli Eğitim’ isimli bir proje başlatmıştır. Ancak eğitim içeriğinin müfredatla uyumlu olmaması ve yeterince öğretmenin bu eğitimden faydalanamaması nedeniyle; bu proje beklentileri karşılayamamıştır (Yedekçioğlu, 1996).

Türk hükümeti 80 ilde her ilköğretim okulunda en az 2 tane olmak üzere toplamda 2834 adet bilişim teknolojileri sınıfı kurmak için bilgisayar donanımı, office yazılımı ve eğitim yazılımı satın almak üzere 1998 yılında Dünya Bankasıyla Temel Eğitim Programı Borçlanma Anlaşması imzalamıştır.

Eğitim ve öğretimde bilişim teknolojilerini kullanmanın öncülerinden olan Anadolu niversitesi 1988 yılında Türkiye’de sanal bir niversite için bir kuruluş oluşturmuştur. Uzaktan ğrenenler için evrimii kurslar ve kendilerini test edebilmeleri için kişisel test fırsatları sunmuştur. Aynı zamanda Orta Doğu ve Teknik niversitesi’ nde ve Bilkent niversitesi’ nde de uzaktan eğitim için evrimii programlar oluşturulmuştur. Bilgisayar destekli eğitim dünyada 1990’larda gelişip yaygınlaşmışken, Türkiye’de bu adımlar 2000’lerde atılmaya başlandı. İlköğretim okullarında ve liselerde eğitimi ve özellikle dil eğitimini geliştirebilmek adına donanım ve yazılımı temin edebilmek için girişimlerde bulunulmuştur. Bakanlık 2006 yılında modern teknolojinin gereklerine uyumlu okul programlarını kabul etmiştir ve geleneksel yöntemler yerine yaşam boyu öğrenmeyi sağlayan metotları desteklemiştir. Bu nedenle özellikle dil eğitimi konusunda İngilizce dil eğitim sistemi olan DynED Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2006 yılından itibaren İngilizce derslerinde zorunlu hale getirilmiş olup, 2014-2015 eğitim ğretim yılından itibaren de mobil destekli olarak %100 bakanlık desteğiyle yrtlmştur. Bu yazılımın açıklaması ise şu şekildedir (Dyner, 2019): Bütün ğrencilere bireysel olarak çalışma ve ilerleme imkanı sağlayan buna bağlı olarak kişisel güncellemeler yapan sınıfta da ğretmen danışmanlığında çalışma imkanı sağlayan dijital ortam teknolojilerini kullanan karma bir dil eğitim sistemidir. Bu programda 4 dil becerisine de hitap eden öğrenme adımları tamamlandıkça bir st seviyeye geçişi sağlamaktadır. Her ğrenci kişisel olarak sisteme giriş yaparak uygulama yaptığı için sistem öğrencinin öğrenme etkinliklerini ve sonuçlarını hafızasına alarak öğrencinin desteğe ihtiyacı olduğu bölümlerde yönlendirme yapmaktadır.

Türkiye’de BDDÖ konusundaki ilerlemeler her ne kadar yavaş gerekleşe de her geçen gün daha fazla kuruluş bu konuya eğilerek bilgisayar destekli materyaller geliştirmektedir.

2.3. Eğitimde BT’ nin İlke ve Amaçları

Bilgisayarlar teknolojinin eğitim öğretimde kullanılmasının ilk temel yapı taşıdır. Bilgisayarın sınıfta kullanılması denildiği zaman aklımıza ilk gelen kavram bilgisayar destekli eğitimidir. Yalın (2006) bilgisayar destekli eğitimi ‘‘bilgisayarların sistem içinde programlanan dersler yoluyla öğrencilere bir konu ya da kavramı öğretmek ya da önceden kazandırılan davranışları pekiştirmek amacıyla kullanılması’’ (s. 56) olarak

tanımlamıştır. Bilgisayarların eğitimde kullanılmasına ilk olarak 1950' li yıllarda Birleşik Devletler' de üniversitelerde başlanmıştır. Bu çalışmalar üniversitelerin yürüttüğü projelerle uygulanmıştır. Bu konuda yürütülen en önemli ve kayda değer proje halen adından söz ettirebilen PLATO isimli projedir.

Bilgisayar eğitimin sınıf boyutundaki sürecinde kullanıldığı gibi aynı zamanda eğitimin yönetsel ve danışmanlık alanlarında da kullanılmaktadır. Günümüzde özellikle giderek önem kazanan bireyselleştirilmiş eğitimin daha kolay uygulanabilmesini de sağlamaktadır. Hem idari faaliyetlerin daha hızlı gerçekleştirilmesini sağlarken hem de rehberlik boyutunda daha düzenli bir arşiv oluşturabilmeyi sağlamaktadır. Bilgisayar destekli eğitimin esas amacı mevcut olanı eğitim öğretim sürecinde en etkili bir hale getirebilmektir (Uşun, 2004).

Yalnızca bütün duyu organlarına hitap ederek etkin öğrenmeyi gerçekleştirmek mümkün olabilmektedir. Sınıf içerisinde öğrencilerin bütün duyu organlarına hitap edebilecek etkinlikler en etkili bir şekilde ancak BDE uygulamalarıyla sağlanabilmektedir. Öğrencilerin bu uygulamalara sınıf içerisinde ulaşabilmelerinin yanı sıra sınıf dışında da ulaşabilir olmaları öğrenciye bireysel olarak çalışma ve ilerleme imkanı sağlamaktadır.

BDE belli başlı ilkelere bağlı olarak uygulanmaktadır. Her programlı eğitimde mevcut olan küçük adımlar, öğrenmeye etkin katılım, anında dönüt alma ve bireysel öğrenme ilkeleri BDE' nin de kaçınılmaz ilkeleridir.

2.4. Eğitimde BT' nin Yararları ve Sınırlılıkları

2.4.1. Eğitimde BT' nin Yararları

Günümüzde BT' nin dil edinimi konusunda birçok avantajı bulunmaktadır. Yabancı dil öğreniminde bilişim teknolojileri ve bu konuyla ilgili yazılımlardan faydalanmak daha doğal ve işbirlikçi bir öğrenme ortamı yaratırken aynı zamanda öğrencilere yabancı dil öğrenirken her farklı seviyede deneyimler yaşatmaktadır (Kung, 2002).

Lee (2000)' ye göre BT kullanımı yabancı dil ediniminde büyük ölçüde olumlu etkilere sahiptir. BT kullanımı öğrencilere daha çok motivasyon sağlar, öğrenci başarısını artırır, çalışma ortamı için gerçek materyalleri zenginleştirir, kişiler arası etkileşimi destekler ve evrensel kültürel anlayışı geliştirir.

BDDÖ hem görsel hem işitsel programları sayesinde Gardner' ın çoklu zeka teorisini destekleyerek öğrenciler için önemli uyarılar sağlamış olur. Günümüzde BT öğrenciye günlük hayattan gerçek görevler yaptırır, eğlenceli oyunlar oynatır, diyaloga dayalı etkileşim yaşatır ve bunun sonucu olarak öğrencideki kaygıyı en aza indirmiş olur. Dahası öğrenme ortamı zenginleştirilmiş bir sınıfta öğrenciler de BDDÖ' ye karşı olumlu tavır geliştirmiş olur. Ayrıca BT sayesinde öğrenciler sınırsız kaynağa ulaşabileceği için kendilerini yetersiz gördükleri konuşma, dinleme, yazma, okuma, dil bilgisi ve telaffuz gibi istedikleri her alanda kendilerini geliştirebilecek fırsatlara sahip olabilmektedirler.

Öğrenciler için tek düze olan dil bilgisi çalışmaları BDDÖ sayesinde daha ilginç ve etkili bir hale gelmektedir. Gülen ya da ağlayan yüz animasyonlarıyla, 'aferin', 'harika', 'yeniden deneyin' gibi anında geri dönütlerle öğrencileri motive etmektedir. Öğretmenin sürekli geri dönüt vermesi hem zaman kaybına neden olacağı hem de zamanla öğrencinin cesaretini kıracağı için gerçek sınıf ortamında kullanışlı değildir. Ancak bu işlevin bilgisayar tarafından yapılması öğrencinin kendine güvenini artırmaktadır. Kitapların aksine bilgisayarların öğrenciyle etkileşim halinde olabilmek gibi bir yeteneği vardır. Öğrencinin her uygulamasını analiz ederek anında olumlu ya da olumsuz geri dönüt vererek eğer hatalıysa öğrencinin hatasını düzelterek anlamasını sağlamaktadır (Kenning, 1983) .

Dil öğreniminde test uygulamaları yaparken bilgisayardan faydalanmanın test sonuçlarını puanlama konusunda güvenilirlik bakımından olumlu katkıları bulunmaktadır. Bilgisayar öğrencinin dil kabiliyetini bir insana göre daha doğru değerlendirip puanlayabilmektedir. Bilgisayar sayesinde her öğrenci için çok çeşitli testler hazırlanıp uygulanabilirken aynı zamanda kopya çekmenin de önüne geçilmiş olur. Dahası her bir öğrencinin hatasını tespit ederek anında geri dönüt sağlayabilmektedir.

Bilgisayar kullanımı her öğrenciye kendi hızına göre ilerleyebilme imkanı sağlamaktadır. Bilgisayar testleri kağıt kalem testlerinden daha hızlı yapılabildiği için daha etkilidir. Ayrıca kitaplardan çalışmak yerine bilgisayar sayesinde kendi seviyelerine uygun daha çok test bulabilen ve bunlar üzerinde çalışan dil öğrencileri daha az hayal kırıklığı yaşamaktadır. Birçok öğrenci kitaplarda onlarca soruyu aynı anda görüp stres yaşamaktansa bilgisayar ekranında bir tek soruyu görerek daha az kaygıyla soru çözmeyi sevmektedir (Stevenson & Gross, 1991).

BT öğrencilerin kendilerine ait özgür bir çalışma disiplini oluşturabilmelerine imkan sağlamaktadır. Ayrıca soyut olduğu için ikinci yabancı dilde öğrenilmesi zor olan konular BT sayesinde ekrandaki görüntülerle oluşturulabilmektedir. Dahası bilgisayar ve dil öğrenimiyle ilgili yazılımlar sayesinde öğrenciler sınıf ortamına bağımlı olmaksızın istedikleri yerde istedikleri zaman kendi öğrenme materyallerine ulaşabilmektedir. Kendi ihtiyaçlarına uygun materyallere ulaşarak kendi öğrenme hızlarına göre ilerleyip sınıf ortamındaki gibi yavaş öğrenenleri beklemedikleri ya da daha hızlı öğrenenleri yakalamaya çalışmadıkları için kaygılanmadan ve sıkılmadan öğrenmelerini gerçekleştirebilmektedirler. Utangaç ve içe kapanık öğrenciler bilgisayarlar sayesinde kişiselleştirilmiş öğrenme ortamı yaratabildikleri için büyük ölçüde bu durumdan faydalanabilmektedirler (Warschauer, 2002).

Öğrenciler yüz yüze etkileşimin olduğu sınıf yerine, bilgisayar ortamında kendilerini daha rahat hissetmektedirler. Böylece öğrenci sakin bir ortamda öğrenmeye karşı daha çok motive olmaktadır. Ayrıca sınıf ortamından ziyade BT desteğiyle öğrenen öğrencilerin kendilerine güven oranları daha yüksek olmaktadır. Bunun yanı sıra stres psikolojik sorunlara ve bunun sonucu olarak da istenmeyen davranışlara neden olabilmektedir (Yemenici ve Teele, 2006).

Çoklu zeka teorisine göre zenginleştirilmiş bir çevre beyine daha çok uyarıcı gönderebildiği için öğrenme üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Çevreyi zenginleştirebilmek de BT sayesinde mümkün olabilmektedir. Bunun sonucu olarak da öğrenme en üst düzeye çıkarılarak uzun süreli bellekte işlenmektedir.

BT internetle de bağlantı kurulduğu zaman öğrencilere bütün dünyadan deneyim edinme şansı sağlamaktadır. Öğrenciler öğrenmelerini kendileri belirledikleri ve daha özerk oldukları zaman hem kendi kişisel bakış açılarını geliştirebilmekte hem de gerçek dünyada neler olup bittiğini öğrenebilmektedirler. BT sadece dil öğrenmek için bir araç olmayıp aynı zamanda BT ve dil becerilerini kullanarak kişisel ve toplumsal gelişmeyi sağlayan bir araçtır.

2.4.2. Eğitimde BT' nin Sınırlılıkları

Bilgisayarların eğitimde kullanılmaya başlanması büyük bir atılım olmasına rağmen halen sınırlılıkları bulunmaktadır. Ekonomik problemler, yazılım-donanım problemleri,

internet bağlantısı problemi ve kullanıcı konsantrasyonundan kaynaklı problemler bu sınırlılıklardan bazılarıdır.

Bilgisayarların eğitimde kullanılmasındaki ilk eksiklik dil öğrenim programlarının çok pahalı olması nedeniyle bütün öğrencilerin erişimi sağlanamadığı için eşitsizliğe neden olmuş olmasıdır. Öğrencilerin konuları takip etmek ve ödevlerini yapmak için bilgisayar bir zorunluluk haline geldiği zaman düşük gelirli öğrenciler kendilerine bir bilgisayar edinemediklerinden dolayı dezavantajlı öğrenciler için eşit olmayan eğitim şartları yaratılmış oldu.

Temel teknoloji bilgisinden yoksun öğretmenlere BT kullanımı konusunda hizmet içi eğitimler düzenlenmiştir. BT kullanma konusunda kendilerini yetersiz gören öğretmenler hem bilgisayarlara hem de BDDÖ' ye karşı olumsuz tutum geliştirmişlerdir. Hem öğretmenler hem de öğrenciler bilgisayardan tam olarak hangi ölçüde yararlanacaklarını bilmedikleri için bilgisayar destekli programlarda istenilen başarıya ulaşamamıştır.

Bilgisayarlar beklenmedik durumlarla başa çıkamayacakları için öğretmenlerin programdaki eksiklikleri giderebilecek kadar teknik bilgiye de sahip olmaları gerekmektedir. Günümüzde dahi bilgisayarlar öğrenenlerin karşılaştıkları beklenmedik sorunlara öğretmenler gibi anında cevap verecek yapay zekaya sahip değildirler. İdeal bir bilgisayar destekli dil öğrenme programı öğrencinin telaffuzunu, dil bilgisi kurallarının doğruluğunu ve anlamsal çerçevenin doğruluğunu kontrol edip geri dönüt verebilmelidir. Son teknoloji bilgisayarlar ve bunlara bağlı üretilen dil öğrenme programları halen öğretmenlerin öğrencilerle sağlamış olduğu etkileşimi gerçekleştirebilecek düzeyde değildirler.

Derslerde bilgisayar kullanımı sağlayan donanım, yazılım, elektrik ve internet bağlantısı her zaman ulaşılabilir olmamaktadır. Aynı zamanda bu ekipmanların özellikleri de yeterli düzeyde olamayabilmektedir. Örneğin uzun okuma parçaları ekrana sığmamaktadır ya da dil öğreniminde vazgeçilmez olarak kullanılan animasyonları gösterebilecek yeterlikte değildir.

Bir testin kağıt kalemle yapılmak yerine ekrana yansıtılarak yapılması da farklı sonuçlara neden olabilmektedir. Bilgisayara ya da klavyeye aşına olmayan öğrencilerin performansı bilgisayar destekli testlerde ve kağıt kalem testlerinde tutarsızlık göstermektedir. Aynı

zamanda bilgisayara karşı geliştirilmiş olan kaygı da bazı öğrenciler için dezavantaja dönüşmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analiziyle ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma modellerinden durum çalışması kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut duruma ilişkin görüşlerini incelemek amacıyla yapılan nitel bir çalışmadır. Nitel araştırmalarda gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemleri kullanılarak olaylar daha detaylı ve doğal ortamında incelenebilir. Araştırmada nitel araştırma modellerinden durum çalışması ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalarda en sık kullanılan yöntem görüşmedir. Görüşme yaparken insanların durum karşısındaki deneyim, duygu, düşünce, algı, tutum ve bakış açılarını ortaya çıkarmış oluruz (Bogdan ve Biklen, 1992). Nitel araştırmanın asıl amacı araştırılan konuyla ilgili okuyucuya detaylı, gerçekçi ve betimsel bir resim çizmektir. Bu nedenle görüşmeye katılan bireylerin görüş ve deneyimlerinin doğrudan aktarılması araştırmada ulaşılan sonuçların geçerlik ve güvenilirliğinin bir göstergesidir (Yıldırım ve Şimşek, 1999, s.48).

Bu çalışma İngilizce öğretmenlerinin BT' yi eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut duruma ilişkin görüşleriyle ilgili alt boyutları göstermektedir. BT kullanma konusunda İngilizce öğretmenlerinin görüşlerine başvurularak yapılmış olan bu betimsel çalışmada öğretmenlerin kimliklerini gizli tutmak amacıyla öğretmenler Ö1, Ö2...Ö20 şeklinde kodlanmışlardır. Öğretmenlere yöneltilen sorular önceden belirlenmiş, görüşme esnasında öğretmenlere tek tek sorulmuş ve verilen cevaplar kayıt altına alındıktan sonra bu cevaplar üzerinde veri analizi yapılmıştır. Bu açıdan bakıldığında sorulan bu sorular sayesinde nitel çalışmalarda

görüşme katılımcılarının öznel bakış açıları dikkate alınarak gerçeğe ulaşılmaya çalışılmaktadır (Karataş, 2015, s.63).

3.2. Evren ve Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma evrenini, 2017/2018 eğitim öğretim yılının 2. Döneminde Kayseri'deki 20 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Evreni temsil edeceği varsayılan 'benzeşik örnekleme' yöntemiyle de araştırmanın çalışma grubu belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bir çalışmada görüşme yöntemini kullanabilmek için görüşmeye önceden hazırlanmış soru formu ile başlamak gerekmektedir (Seyidoğlu, 2003, s.37). Veri toplama aracı olarak, çalışmacı tarafından geliştirilen İngilizcede Bilişim Teknolojileri Durum Ölçeği (İBTDÖ) isimli yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlandıktan sonra Bilişim Teknolojileri, İngilizce ve Türkçe uzman görüşüne sunulmuş ve kapsam geçerliği sağlanmışır. Ardından 2 İngilizce öğretmenine uygulanarak görüşme formunun araştırma için uygun olduğu düşünülerek tamamlanmıştır.

3.3.1. Görüşme Formu

Araştırmacının geliştirmiş olduğu İBTDÖ (İngilizcede Bilişim Teknolojileri Durum Ölçeği) kullanılarak İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut durumlarını ortaya çıkaracak sorular sorulmuştur.

3.4. Veri Analizi

Bu çalışmada İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki hazır bulunuşluk, algı, tutum ve mevcut duruma ilişkin görüşleri analiz edilmeye çalışılmışır. Bu çalışma İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini eğitim ve öğretimde kullanma konusundaki eğitim ihtiyacını, tutumunu ve mevcut durumda bulunan olumlu-olumsuz yöndeki ve destek ya da engel olarak düşündükleri görüşlerini tespit etmek için yapılmıştır. Bilgilerin geçerliğini sağlayabilmek için görüşme formunda açık uçlu sorulara yer verilerek görüşmeye katılan kişilerin konu hakkındaki düşüncelerini olduğu gibi ifade etmeleri amaçlanmıştır. Nitel çalışmalarda

yapılan çalışmalar betimsel analiz ya da içerik analizi olmak uzere iki Şekilde analiz edilmektedir. Nitel araştırma yöntemi kullanılan bu araştırmada içerik analiz yöntemi kullanılmıştır.

Nitel araştırmalarda araştırmacı tarafsız bir gözlem yaparak araştırmanın geçerliğini ve güvenirliğini sağlar. Araştırmadan elde edilen kendi içinde tutarlı olan bulgular benzer ortamlarda kolaylıkla test edilebilecek nitelikte olup araştırmaya dahil olan katılımcılar tarafından gerçekçi bulunmuş anlamlı bir bütün oluşturmaktadır. Araştırmada veri kaynağı olan katılımcılar İngilizce ğretmenleri olup araştırmacı tarafından yüz yüze görüşmeler yapılarak araştırmanın güvenirliği sağlamıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin elde edilmiş bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Sınıfta Bilişim Teknolojilerini Kullanmanın İngilizce Öğretmenleri İçin Ne İfade Ettiğine Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “Sınıfta Bilişim Teknolojilerini (BT) kullanmak dediğimizde aklınıza neler gelmektedir?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri kategorik içerik analiziyle incelenmiş olup elde edilen bulgular aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.1 Öğretmenlerin BT'yi Anlamlandırma Konusundaki Görüşleri

Katılımcılar	Kategoriler			Σ
	Araç-Gereç	İnternet Uygulamaları	Güdüleyici	
Ö1	2	2		4
Ö2	2		1	3
Ö3	3			3
Ö4	1			1
Ö5			1	1
Ö6			1	1
Ö7			1	1
Ö8	2	2		4
Ö9	2	3		5
Ö10	2			2
Ö11		1	1	2
Ö12	1			1
Ö13	2			2
Ö14	1	1		2
Ö15		1		1
Ö16	1	1		2
Ö17	1			1
Ö18			1	1
Ö19	3	1		4
Ö20	1			1

Tablo 4.1. Öğretmenlerin BT' yi Anlamlandırma Konusundaki Görüşleri (tablonun devamı)

Katılımcılar	Kategoriler			Σ	
	Araç-Gereç	İnternet Uygulamaları	Güdüleyici		
	Σ	24	12	6	42
Kategoriler Altında Oluşan Kavramlar					
Araç-Gereç	akıllı tahta (13), tablet (6),tepegöz (1), kişisel bilgisayar (3),office programları (3)				
İnternet Uygulamaları	skype (1), video (2), eba (2), interaktif programlar (3), web siteleri (5)				
Güdüleyici	motivasyon artırma (2), işitsel-görsel takviye (2)				

Tablo 4.1' de öğretmenlerin BT' yi anlamlandırma boyutunda 3 kategoride toplam 42 kavram yer almaktadır. Kategoriler incelendiğinde en fazla araç-gereç (24) kategorisinde kavramlar olduğu görülmektedir. Kategorilerde akıllı tahta (13), web siteleri (5), işitsel-görsel takviye (2) kavramları ön plana çıkmıştır.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde bazı öğretmenlerin BT' yi tamamen internetle ilişkilendirdiklerini görmekteyiz. Yine gelişen teknolojinin getirmiş olduğu kaçınılmaz olarak kullanılan tablet, kişisel bilgisayar ve akıllı tahta kullanımı da öğretmenlerin BT algılarını oluşturmaktadır. Öğretmenlerin bir kısmı da BT' yi bu teknolojik aletlerin kullanımının doğal bir yansıması olan görsel ve işitselliği ön plana çıkaran web tabanlı uygulamalar olarak ifade etmişlerdir.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Akıllı tahta kullanımı, microsoft ofis programlarının kullanımı(word, excel, powerpoint), skype interaktif görüşme, internetten video izlemek.”

Ö.2: “Teknolojinin gelişmesiyle ortaya çıkan tablet, etkileşimli paneller gibi cihazların dersin daha etkin ve etkileşimli olması için eğitim programına ve plana dahil edilmesi aklıma gelmektedir.”

Ö.12: “Özellikle görsel ve işitsel duylara hitap edecek biçimde öğretim hedeflerine ulaşabilmek için kullanılabilir internet tabanlı her türlü elektronik ekipman.”

Ö.19: “ Dersi teknoloji yardımıyla gerek görsel, gerek işitsel, gerekse pratik anlamda daha cazip hale getirmek aklıma geliyor.”

Ö.20: “Akıllı tahta, tablet ve kişisel bilgisayar kullanarak web tabanlı uygulamalardan faydalanmak aklıma geliyor.”

4.2. Öğretmenlerin Sınıfta Bilişim Teknolojilerini Kullanıp Kullanmadıklarına Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “Siz derslerinizde BT’ yi kullanıyor musunuz?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.2. Öğretmenlerin BT Kullanma Durumlarına Göre Dağılımları

	f	%
Evet	19	95
Hayır	1	5
Toplam	20	100

Tablo 4.2’ de öğretmenlerin % 95’i (19) sınıfta BT’ yi kullandıklarını belirtirken öğretmenlerin sadece % 5’ i (1) sınıfta BT’ yi kullanmadığını ifade etmiştir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenler sınıfta BT kullanmanın bir gereklilik olduğunu ifade etmişlerdir. Bazı öğretmenler konuya uygun materyal bulmada zorluk çekseler de her ders akıllı tahta kullanmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca BT kullanımının sınıf içindeki faaliyet çeşitliliğini artırdığı için de öğretmenler tarafından sıkça başvurulduğu anlaşılmaktadır.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.2: “Etkileşimli tahtayı ders planı kapsamında mümkün olduğunca kullanmaya çalışıyorum. Ama dersin hedef kazanımlarına yönelik her zaman uygun materyal bulunamayabiliyor.”

Ö.5: “Gerekli olduğunu düşündüğüm ya da amacına ulaşacağımı düşündüğüm noktada evet.”

Ö.9: “BT her dersim için büyük bir ihtiyaç oldu. Olumsuz tarafları da oluyor ama yoğun olarak kullanıyorum.”

Ö.12: “ Oldukça yoğun, özellikle mevcut ders kitaplarının akıllı tahta uygulamaları sınıf içi faaliyet çeşitliliğini artırdığından bu türlü uygulamalara sık başvuruyorum.”

Ö.18: “Evet kullanıyorum. EBA ve Z kitap.”

4.3. Sınıfta Bilişim Teknolojilerini Kullanma Konusunda Öğretmenlere Eğitim Verilmesinin Gerekliliğine Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “BT’ yi kullanmak için öğretmenlere eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.3. *Öğretmenlerin Sınıfta BT Kullanma Konusunda Eğitim Gerekliliğine Dair Görüş Dağılımları*

	f	%
Evet	13	65
Hayır	7	35
Toplam	20	100

Tablo 4.3’ te öğretmenlerin % 65’ i (13) sınıfta BT kullanmak için öğretmenlere eğitim verilmesi gerektiğini belirtirken öğretmenlerin % 35’ i (7) sınıfta BT kullanmak için öğretmenlere eğitim verilmesine gerek olmadığını belirtmiştir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde BT’ yi sadece akıllı tahta kullanmak olarak algılayan öğretmenler temel seviyede bilgisayar kullanma becerisi olan öğretmenler için eğitimin gerekli olmadığını düşünmektedir. Ancak öğretmenlerin bazıları BT kullanmanın aynı zamanda teknolojik gelişmeleri de takip etmek gerektirdiğini düşündükleri için düzenli aralıklarla eğitim verilerek bilgi ve becerilerinin güncellenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Evet. Değişik programların kullanılması ile ilgili olarak, teknolojik gelişmeleri takip edebilmek açısından düzenli aralıklarla eğitim verilmesinin gerekli olduğunu düşünüyorum.”

Ö.2: “Öğretmenlere eğitim verilmesi önemli ve elzemdir ki zaten MEB bu konuda gerekli hizmet içi eğitimleri sağlamaktadır. Bununla birlikte, uygun görsel materyaller yetersiz gelmektedir. Bakanlığın belirli eğitim programına yönelik uygun eğitim materyali hazırlamada da gerekli özeni göstermesi gerekmektedir. Çünkü öğretmenlerin her derse uygun görsel ve işitsel materyali hazırlaması mümkün olmamaktadır.”

Ö.8: “Teknolojiyle ilgili az da olsa bilgisi olanlar için pek gerekli görmüyorum.”

Ö.9: “Elbette BT konusunda öğretmenlerin bilgi ve becerilerinin belirli aralıklarla yapılacak eğitimlerde güncellenmesi gerekiyor.”

Ö.12: “Çoğu öğretmenin asgari düzeyde de olsa BT kullanımı konusunda bilgi sahibi olduklarını düşünüyorum. Bu sebeple BT kullanımını öğretecek ilave kurslar gereksiz olacaktır. Bunun yerine BT kullanımını teşvik edecek çalışmalara ağırlık verilmelidir.”

Ö.20: “Evet gerekli olduğunu düşünüyorum. BT’yi kullanmak dediğimizde sadece akıllı tahta kullanmak aklımıza gelmemeli. Akıllı tahtayı kullanmak için öğretmenlerin bilgi ve becerisi yeterli olabilir ancak öğretmenler hazır uygulamalar bulamadığı zaman kendi kendilerine de uygulama hazırlayacak bilgi ve beceriye sahip olmalıdırlar.”

4.4. Bilişim Teknolojilerini Kullanma Konusunda Öğretmenlerin Yeterlik Düzeyleriyle İlgili Görüşlerine Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “Daha önce BT kullanımıyla ilgili kurs, seminer ya da hizmet içi eğitim aldınız mı? Kendinizi BT kullanımı bakımından ne düzeyde görüyorsunuz?” soruları görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.4. Öğretmenlerin Sınıfta BT Kullanma Konusunda Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılımları

	f	%
Evet	18	90
Hayır	2	10
Toplam	20	100

Tablo 4.4’ te öğretmenlerin % 90’ ı (18) daha önce BT kullanımıyla ilgili kurs, seminer ya da hizmet içi eğitim aldığını belirtirken, öğretmenlerin % 20’ si (2) daha önce BT kullanımıyla ilgili kurs, seminer ya da hizmet içi eğitim almadığını belirtmiştir.

Tablo 4.5. Öğretmenlerin BT’ yi Kullanma Seviyeleri Konusundaki Görüşleri

	f	%
Yeterli	5	25
Yetersiz	1	5
Orta Seviye	8	40
İyi Düzey	7	35
Toplam	20	100

Tablo 4.5’ te öğretmenlerin % 25’ i (5) kendilerini BT kullanımı bakımından yeterli düzeyde görürken öğretmenlerin % 5’ i (1) kendilerini BT kullanımı bakımından yetersiz olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin % 40’ ı (8) kendilerini BT kullanımı bakımından orta seviyede görürken öğretmenlerin % 35’ i (7) kendilerini BT kullanımı bakımından iyi düzeyde gördüklerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin bazılarının kurslara katıldığı görülmektedir. BT konusunda temel seviyede olan öğretmenler için düzeylerinin üzerinde verilen eğitimin yararlı olmadığını düşündükleri anlaşılmaktadır. Ancak belli bir seviyede BT bilgisine sahip olan öğretmenlerin katılmış oldukları farklı illeri seviye BT kurslarından kendilerini geliştirdikleri ve fayda sağladıkları görülmektedir.

Bu sorulara cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Evet. Web sitesi oluşturma, photoshop kullanımı vb. konularda eğitim aldım. Orta düzeyde yeterliliğim olduğunu düşünüyorum.”

Ö.2: “BT’ nin etkin kullanımı ve Fatih Projesi kapsamında sınıf yönetimi olmak üzere 2 adet uzaktan eğitim semineri aldım. Almış olduğum seminerlerin var olan bilgi seviyemde önemli bir fark oluşturmadığını düşünüyorum.”

Ö.6: “Evet aldım. Aldığım eğitimde pratik kullanımın üzerinde, seviye olarak fazlaca bilgi verildi. Pratik kullanım için fazla olduğunu düşünüyorum.”

Ö.9: “BT konusunda hala eksiklerim olduğunu düşünmekle birlikte verimli kullanabiliyorum. 100 saatlik bilişim teknolojileri rehberlik öğretmenliği kursu ile birlikte web tasarım ve içerik yönetimi ile ilgili kurslara katıldım.”

Ö.12: “Bu konuda farklı seminerlere katıldım. BT araçlarını derslerimde yetkin biçimde kullanabildiğimi düşünüyorum.”

4.5. Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Hangi Amaçlar İçin Kullandıklarına Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “Öğretmenler BT’ yi hangi amaçlar için kullanmaktadır?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.6. Öğretmenlerin BT Kullanım Amaçları Konusundaki Görüşleri

Katılımcılar	Kategoriler			Σ
	Yardımcı Ders Kaynağı	Motivasyon Sağlayıcı	Resmi İşlemler	
Ö1	3	2		4
Ö2			1	1
Ö3	1			1
Ö4	1		1	2
Ö5		1		1
Ö6		1		1
Ö7	1			1
Ö8	1			1
Ö9	1	1		2
Ö10	3	1		4
Ö11	2			2
Ö12	2			2
Ö13	2			2
Ö14	1	1		2
Ö15		1		1
Ö16	3	1		4
Ö17	2	1		3
Ö18	1	1		2
Ö19	3			3
Ö20	3	2		5

Tablo 4.6. Öğretmenlerin BT Kullanım Amaçları Konusundaki Görüşleri (tablonun devamı)

Katılımcılar	Kategoriler			Σ
	Yardımcı Ders Kaynağı	Motivasyon Sağlayıcı	Resmi İşlemler	
Σ	30	13	2	44
Kategoriler Altında Oluşan Kavramlar				
Yardımcı Ders Kaynağı	Video (3), Powerpoint (1), akıllı tahta (1), görsel-işitsel kaynak (5), e-kaynak (11), soru çözümü (1), konu tekrarı (2)			
Motivasyon Sağlayıcı	skype (1), e-twinning (1), güdüleyici (6), interaktif oyun (2)			
Resmi İşlemler	Sınav sonuçları ilan (2), cevap anahtarı paylaşımı (2)			

Tablo 4.6’ da öğretmenlerin BT’ yi kullanım amaçları boyutunda 3 kategoride toplam 44 kavram bulunmaktadır. Kategoriler incelendiğinde en fazla yardımcı ders kaynağı (30) kategorisinde kavramlar olduğu görülmektedir. Kavramlarda e-kaynak (11), görsel-işitsel kaynak (5), güdüleyici (6) kavramları ön plana çıkmıştır.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin bazılarının öğrencilerin teknolojiye meraklı olmalarını bir avantaja çevirerek ilgilerini çekmek ve derse aktif katılımlarını sağlamak amacıyla BT kullandıkları görülmektedir. Yine ders anlatımını etkin hale getirmek için BT kullanan öğretmenlerin özellikle görsel ve işitsel etkinliklere ağırlık verdikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca öğrenci motivasyonunu artırmak isteyen öğretmenlerin BT kullanarak eğitsel oyunlara başvurduğu görülmektedir.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Video izlemek için, powerpoint sunumları, akıllı tahta kullanımı, skype kullanımı, e-twinning platformu kullanımı vb.”

Ö.5: “Öğrencilerin motivasyonlarını yüksek tutmak daha aktif öğretim sunmak için kullanılır.”

Ö.8: “Öğrencilerin de teknolojik bir çağda yaşadığını kabul edersek ilgilerini çekme adına görsel ve işitsel anlamda yabancı dil öğrenimi açısından bu ikisinin önemli olduğunu ve dolayısıyla bu amaç doğrultusunda kullanılmasının uygun olduğunu düşünüyorum.”

Ö.10: “Ders anlatmak için genel olarak BT kullanmaktayız. Bunun haricinde soru çözümü, örnek gösterimi, yabancı dil dersi için konuşma çeşitlerini, kelimelerin söylenişi ile alakalı olarak ses kayıtlarını oynatmak amacıyla kullanmaktayım.”

Ö.12: “Genellikle örnek soru çözümü, video ile öğretim, interaktif oyunlar, dinleme etkinlikleri ve benzeri etkinlikleri gerçekleştirmek için.”

Ö.19: “Öğretmenler olarak genellikle BT’ yi konu anlatımı, konu tekrarı, öğrenciye etkinlik yaptırımı gibi amaçlar için kullanıyoruz.”

Ö.20: “Giriş etkinliklerinde derse ilgi çekmek için kullanılır. Ders esnasında ise konuyu etkinliklerle anlatmak, dinleme alıştırmaları yapmak ve eğitsel oyunlar oynamak ve konu tekrarı yapmak için kullanılır.”

4.6. Bilişim Teknolojileri Kullanıldığı Takdirde Öğrencilerin Hangi Dil Becerilerinin Gelişeceği Konusundaki Öğretmen Görüşlerine Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “BT kullanıldığı takdirde öğrencilerin hangi dil becerileri geliştirilebilir?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.7. Öğretmenlerin BT Kullanımı ve Öğrenci Dil Gelişimi Konusundaki Görüşleri

	f	%
Okuma	8	16
Yazma	6	13
Dinleme	18	38
Konuşma	16	33
Toplam	48	100

Tablo 4.7’ de öğretmenler BT kullanıldığı takdirde öğrencilerin % 16 (8) okuma becerilerinin, % 13 (8) yazma becerilerinin, %38 (18) dinleme becerilerinin, % 33 (16) konuşma becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin çoğunluğu okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerisi olan dört temel dil becerisinin de geliştiğini belirtmişlerdir. Hedef dili orijinal haliyle duyan öğrencilerin de dinleme becerilerinin ve

ayrıca konuşma becerilerinin de geliştiğinin gözlemlendiği öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Dijital okur yazarlık düzeyi gelişir. Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin hepsi gelişir.”

Ö.4: “Duyduğunu tekrar etme açısından muazzam. Hem görsellik hem işitsellik birbirini tamamlayan iki etmen.”

Ö.9: “Dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesine katkısı olabilir.”

Ö.12: “Öncelikli olarak dinleme ve konuşma becerileri. Fakat dil laboratuvarları ile donatılmış öğrenme ortamlarında yazma ve konuşma becerileri daha geliştirilebilmektedir.”

Ö.20: “BT kullanıldığında öğrencilerin dinleme ve konuşma becerileri gelişir. Hedef dili orijinal haliyle duyma imkanına kavuşmuş olur.”

4.7. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğretmen Açısından Avantajları Konusuna Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından avantajları nelerdir?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.8. Öğretmenlerin BT Kullanım Avantajları Konusundaki Görüşleri

Katılımcılar	Kategoriler				Σ
	Güdüleyici	Yardımcı Ders Kaynağı	Öğretme Yöntemi	Kişisel Fayda	
Ö1	1				1
Ö2		1			1
Ö3	2		2		4
Ö4			1	1	2
Ö5			1		1
Ö6	1			1	2
Ö7	1			1	2
Ö8	1			1	2
Ö9	1		1		2

Tablo 4.8. Öğretmenlerin BT Kullanım Avantajları Konusundaki Görüşleri (tablonun devamı)

Katılımcılar	Kategoriler				Σ
	Güdüleyici	Yardımcı Ders Kaynağı	Öğretme Yöntemi	Kişisel Fayda	
Ö10	1	3	1		5
Ö11	1				1
Ö12			1		1
Ö13	1				1
Ö14				1	1
Ö15	1		1		2
Ö16		2			2
Ö17		2			2
Ö18	1				1
Ö19		2			2
Ö20	1	2	1		5
Σ	13	12	9	5	40
Kategoriler Altında Oluşan Kavramlar					
Güdüleyici	Motivasyon artırıcı (4)				
Yardımcı Ders Kaynağı	İşitsel-görsel (8), video (4)				
Öğretme Yöntemi	Çoklu zeka (3), interaktif etkinlik (5)				
Kişisel Fayda	Zaman kazancı (3)				

Tablo 4.8’ de öğretmenlerin BT kullanım avantajları boyutunda 4 kategoride 40 kavram bulunmaktadır. Kategoriler incelendiğinde en fazla güdüleyici (30) kategorisinde kavramlar olduğu görülmektedir. Kavramlarda motivasyon artırıcı (4), işitsel-görsel (8), interaktif etkinlik (5), zaman kazancı (3) kavramları ön plana çıkmıştır.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde BT sayesinde çoklu zeka kuramının gerektirdiği öğrencinin bütün duyularına hitap etme faktörünün sağlandığı ve öğrenci başarısının artırılmış olduğu öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin bazıları dinleme etkinlikleri sayesinde hedef dili orijinal haliyle duyan öğrencilerin telaffuzlarının gelişerek konuşma becerilerinin ilerlediğini vurgulamışlardır. Ayrıca güncel filmler ve şarkılar da BT sayesinde tüm öğrencilerin öğrenimine sunulduğu için İngilizcenin tüm dünyada ne kadar önemli olduğunun da öğrencilere benimsetilmiş olduğu bazı öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır. Bir çok alıştırma, egzersiz ve eğitsel oyunlara da kolayca ulaşma imkanı sağladığı için BT’ nin öğrenci motivasyonunu artırdığı anlaşılmaktadır.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.2: “Dil eğitiminde ve öğreniminde görsel ve işitsel materyallerin yaygın kullanımının yadsınamaz bir katkısı herkesin malumudur. Dil eğitiminde fotoğraflık hafıza etkin bir şekilde kullanılmaktadır ve bunu da kullanılan görsel ve işitsel materyaller yoluyla geliştirebilmekteyiz.”

Ö.3: “Dil öğrenirken öğrenci duymak ve görmek ister. Öğrenciye kelimelerin nasıl okunduğunu, cümlenin nasıl kurulduğunu rahatlıkla gösterebiliriz. Güncel şarkılar ve filmler aracılığı ile İngilizcenin dünyada etkin şekilde kullanıldığını ve öğrenmenin gerekliliğini öğrenciye rahatça aşılabiliriz.”

Ö.10: “İnteraktif olarak ders işleme fırsatı, aksanları örnekleme fırsatı, sınıf ortamına getiremediğimiz materyallerin video şeklinde sınıf ortamına getirilebilmesi, bir konu ile alakalı birden fazla örneği aynı anda inceleme fırsatı, çoklu zekaya daha rahat hitap edebilme şansı gibi avantajları bulunmaktadır.”

Ö.15: “Dersler daha eğlenceli daha dolu dolu geçiyor. Hem telaffuz açısından hem konuyu daha pratik anlatmak açısından kolaylık sağlıyor.”

Ö.19: “İngilizce dersinde BT kullanımının öğretmen açısından birçok avantajları vardır. Hem görsel hem işitsel anlamda çok geniş bir kaynak sunuyor bizlere. Öğrenciler açısından bir çok alıştırmaya, egzersiz ve pratik yapma imkanı sunuyor.”

Ö.20: “İngilizce dersinde BT kullanmanın en önemli avantajı hedef dili orijinal haliyle dinletme imkanı sağlamış olmamızdır. Böylece öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmiş oluruz. Ayrıca çoklu zeka kuramına uygun olarak hem görsel hem işitsel olarak öğrenciye hitap etmiş olup başarıyı artırmış oluruz. Ders esnasında yapılan etkinliklerde çeşitlilik sağlamış olduğumuz için öğrencinin dikkatini, motivasyonunu ve konsantrasyonunu ders boyunca en üst seviyede tutmuş oluruz.”

4.8. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğretmen Açısından Dezavantajları Konusuna Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından dezavantajları nelerdir?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.9. Öğretmenlerin BT Kullanım Dezavantajları Konusundaki Görüşleri

	f	%
Uygun Kazanım Eksikliği	2	10
Disiplin Problemi	3	15
Zaman Kaybı	3	15
Dezavantaj Yok	12	60
Toplam	20	100

Tablo 4.9’ da sınıfta BT kullandıkları takdirde öğretmenlerin % 10’ u (2) uygun kazanım eksikliğini, % 15’ i (3) disiplin problemini, % 15’ i (3) zaman kaybını kendileri açısından dezavantaj olarak belirtmişlerdir. Öğretmenlerin % 60’ ı (12) ise sınıfta BT kullanmanın kendileri açısından hiçbir dezavantajı olmadığını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin çoğunluğunun İngilizce dersinde BT kullanmanın bir dezavantajı olmadığını belirttikleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin bazıları BT çerçevesinde hazırlanan etkinliklerin sadece kavrama basamağında olması nedeniyle üst düzey kazanımlar için uygun olmadığını belirtmişlerdir. Motivasyonu düşük sınıflarda da öğrenci dikkatini toplamanın güç olması sebebiyle zaman kaybı yaşandığı ve bundan dolayı disiplin problemlerinin de ortaya çıktığı bazı öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra bazı öğretmenlerimiz akıllı tahtanın bozulması, donması ve elektrik kesintisi gibi fiziksel kaynaklı sorunların olumsuzluklara yol açtığını belirtmişlerdir.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Herhangi bir dezavantajını görmüyorum.”

Ö.2: “Bazen öğrencileri farklı bir etkinliğe geçmede toparlaması sıkıntı olabilir. Ayrıca yapılan etkinliklerin çoğunluğu kavrama basamağında olduğu için üst düzey kazanımlar için uygun materyali bulmak zor olabilir.”

Ö.5: “Fakat motivasyonu düşük, başarıya karşı kaygı gütmeyen sınıflarda öğrencilerin dikkatini toplamak çok zor oluyor. Bu durumda öğretmen için tam bir zaman kaybı olabiliyor.”

Ö.7: “Akademik başarısı düşük öğrenci merkezli sınıflarda disiplin boyutunda sıkıntı yaratır.”

Ö.8: “ Aşırıya kaçılmadığı takdirde bir dezavantajı olduğunu düşünmüyorum. Aşırıktan kastım ise öğrencilerin gerek akıllı tahta gerekse de tabletlere çok maruz kalması.”

Ö.10: “Öğrencinin dikkati çabuk bir şekilde dağılabilmektedir. Öğretmenin de yine aynı şekilde dikkati dağılabilir. Bunun yanında sınıf içerisinde dersin kontrolü dışında gelişecek aksaklıklara (akıllı tahtanın bozulması, donması, elektrik kesintisi gibi) dersin yarıda kalma riski bulunmaktadır.”

Ö.12: “Ciddi bir dezavantaj oluşturmasa da Bt kullanılarak yapılan çalışmalar bazen zaman alabileceğinden yıllık plan takibinde kısa gecikmelere sebebiyet verebilmektedir. Bunun dışında BT donanımlarının düzenli bakım zorunluluğu söz konusudur.”

Ö.19: “İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından herhangi bir dezavantajı olduğunu düşünmüyorum. Sürekli ve sadece BT kullanmak sorun yaratabilir sadece.”

4.9. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğrenci Üzerindeki Olumlu Etkilerine Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “İngilizce dersinde BT kullanmanın öğrenci üzerindeki olumlu etkileri nelerdir?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.10. Öğretmenlerin Derste BT Kullanmalarının Öğrenci Üzerindeki Olumlu Etkileri Konusundaki Görüşleri

Katılımcılar	Kategoriler			Σ
	Yardımcı Ders Kaynağı	Motivasyon Sağlayıcı	Etkili Öğrenme	
Ö1		1		1
Ö2	1	1		2
Ö3		1		1
Ö4		1		1
Ö5		1		1
Ö6			1	1
Ö7	1			1
Ö8		1		1
Ö9	1			1
Ö10	1	1	1	3
Ö11		1		1
Ö12			2	2
Ö13		1		1
Ö14		1		1
Ö15		1		1
Ö16		1	1	2
Ö17		1		1
Ö18			1	1
Ö19		1		1
Ö20		1	2	3
	Σ 4	15	8	27

Kategoriler Altında Oluşan Kavramlar

Yardımcı Ders Kaynağı	Otantik materyal (1), e-etkinlik (2), eba (1)
Motivasyon Sağlayıcı	Teknoloji sevgisi (10), konsantrasyon (4)
Etkili Öğrenme	Etkin katılım (5), etkinlik çeşitliliği (3), çoklu zeka (1)

Tablo 4.10' da öğretmenlerin sınıfta BT kullanmalarının öğrenci üzerindeki olumlu etkileri boyutunda 3 kategoride 27 kavram bulunmaktadır. Kavramlar incelendiğinde en fazla motivasyon sağlayıcı (15) kategorisinde kavramlar olduğu görülmektedir. Kavramlarda e-etkinlik (2), teknoloji sevgisi (10), etkin katılım (5) kavramları ön plana çıkmıştır.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenler BT kullanarak sayısız materyal ve eğitsel oyunlar sayesinde sınıf içinde öğrenci motivasyonunu artırıp güdülenmeyi sağlayarak aktif öğrenmeyi gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin bazıları günümüzde bir ihtiyaç haline gelen teknoloji kullanımının, teknoloji dilinin de İngilizce olması sebebiyle öğrenci ilgisini çektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca dört duvar arasında yapılan öğretim faaliyetleri BT sayesinde dünyaya açılan bir

pencereye sahip olmakla beraber İngilizce için kaçınılmaz bir gereksinim olan BT bu dili sadece konuşmayı değil aynı zamanda bu dilin kültürüne kadar öğrenmeye imkan sağladığı anlaşılmaktadır.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Öğrenci daha çok derse güdülenir. Teknoloji dili de günümüzde ağırlıklı olarak İngilizce olduğu için teknolojiyi kullanmada İngilizcenin önemini kavrar ve öğrenme için gerekli bir sebebi oluşur.”

Ö.2: “Teknolojinin hayatımızın bir ihtiyacı haline geldiği çağımızda öğrencilerin motivasyonunu sağlamak ve derse güdülemek için gayet yararlıdır. Ayrıca dil öğreniminde de daha fazla girdi sağlanması yararlı ve gerekli olduğu için BT de bize bu konuda fazlasıyla materyal sunmakta ve dersi daha etkin hale getirebilmektedir.”

Ö.5: “BT kullanımının İngilizce için büyük bir gereksinim olduğunu düşünüyorum. Dört duvar arasında kısıtlı kalan bir programımız var ve bu engelin BT ile aşılabileceğini düşünüyorum. Böylece öğrenciler öğrendikleri dilin kültürüne kadar tanıma fırsatı bulabiliyor.”

Ö.8: “Aynı cümleleri tekrar ediyorum ama öğrencilerin derste daha çok eğlendikleri ve öğrenmeye daha açık olduklarını düşünüyorum.”

Ö.10: “Öğrenciyi güdülemek kolaylaşabilir. Farklı durumlarla ilgili sayısız örneğe ulaşma imkanı sağlar. Kendilerini hem eğlendirecek hem de öğrenimlerine katkıda bulunacak bir çok materyale ulaşma imkanı verir.”

Ö.12: “ Öğrenciler geniş yelpazeden etkinliğe katılma şansı bulduklarından derse olan ilgileri artmakta, dolayısıyla daha aktif bir öğrenme süreci geliştirerek daha kalıcı bilgi edinimi gerçekleştirmektedirler.”

Ö.16: “Öğrencinin ilgisini çeken etkinlikleri daha çok bulabiliyoruz. Dolayısıyla derse odaklanma ve dersi takip etme oranı oldukça fazla artıyor.”

Ö.18: “Derse katılımı artırıyor. Keyif alıyorlar. Öğrenme becerilerini daha yüksek düzeyde tutuyorlar.”

Ö.20: “Çağımız bilişim teknolojileri çağı olduğu için BT kullanımı zaten öğrencilerin hoşuna gidecektir. Öğrenci günlük hayatta eğlenmek için kullandığı bilişim teknolojilerini sınıf içerisinde de gördüğü zaman kendini derste rahat hissedecektir ve eğlenerek öğrenecektir. BT kullandığımızda çoklu zekaya hitap etmiş olduğumuz için bütün öğrencilerin öğrenmesine etkide bulunmuş olacağız. Böylece derse katılım oranını da artırmış olacağız.”

4.10. İngilizce Dersinde Bilişim Teknolojileri Kullanmanın Öğrenci Üzerindeki Olumsuz Etkilerine Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan “İngilizce dersinde BT kullanmanın öğrenci üzerindeki olumsuz etkileri nelerdir?” sorusu görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.11. Öğretmenlerin Derste BT Kullanmalarının Öğrenci Üzerindeki Olumsuz Etkileri Konusundaki Görüşleri

	f	%
Disiplin problemi	5	25
Derse ilgisizlik	4	20
Beyin gelişimine zarar	2	10
Olumsuz etkisi yoktur	9	45
Toplam	20	100

Tablo 4.11’ de sınıfta BT kullanmalarının öğrenci üzerindeki olumsuz etkileri konusunda öğretmenlerin % 25’ i (5) disiplin problemlerini, % 20’ si (4) derse ilgisizliği, % 10’ u (2) beyin gelişimine zararı olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin % 45’ i (9) sınıfta BT kullanmalarının öğrenci üzerinde hiçbir olumsuz etkisi bulunmadığını belirtmiştir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin bazılarının BT kullanımının olumsuz bir etkisi olmadığını düşündükleri anlaşılmaktadır. Bazı öğretmenler ise yoğun bir şekilde BT kullanımının çocukların beyin gelişimini olumsuz yönde etkileyeceğini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı da sadece yaşanan teknik aksaklıklar nedeniyle sınıf içerisinde olumsuzluklar yaşanabileceğini belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler BT kullanım oranının iyi ayarlanması gerektiğini aksi takdirde çok fazla BT kullanmanın öğrencilerin sıkılmasına sebep olarak İngilizce dersine karşı olumsuz tavır geliştireceklerini vurgulamışlardır.

Bu soruya cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.2: “Yaparak yaşayarak daha kalıcı öğrenmekteyiz. BT’ yi fazla kullandığımızda bu durumu biraz olsun göz ardı etmiş olabiliriz. Ayrıca BT fazla kullanıldığında çocukların beyin gelişimi olumsuz etkilenebilmektedir.”

Ö.3: “Olumsuz etkileri olduğunu düşünmüyorum.”

Ö.5: “Zaman zaman dikkat dağınıcılık durumları olabilir. Fakat bilinçli öğretmen ve bilinçli öğrenciler ile BT kullanımı sadece koşulların yetmediği ya da yaşanabilecek teknik sıkıntılardan kaynaklı durumlarda olumsuz etkileri görülebilir.”

Ö.9: “Öğrenci BT’ nin aşırı kullanımıyla tembelleştirdiğini düşünüyorum.”

Ö.10: “Günümüzdeki bilgi kirliliğinden dolayı öğrenci doğru bilgi yanında yanlış bilgiye de bir o kadar kolay ulaşabilmektedir. İnternet üzerinde pek çok vakit kaybı yaratacak siteye ulaşabilmektedirler bundan dolayı durum öğrenime faydadan zarara doğru gidebilmektedir.”

Ö.12: “Kalabalık sınıflarda bütün öğrencilerin BT materyallerinden eşit ve etkin bir şekilde faydalanması mümkün olmamaktadır. Ayrıca sınıf ortamında BT ekipmanlarının varlığı öğrencilerin bu ekipmanları başta sosyal medya olmak üzere ders dışı alanlarda kullanmalarına sebep olabilmektedir.”

Ö.16: “Şimdiye kadar olumsuz bir etkisini görmedim.”

Ö.19: “Ara ara ve gerekli görüldüğünde pekiştirme amaçlı kullanıldığında BT’ nin öğrenci üzerinde herhangi bir olumsuz etki oluşturacağını düşünmüyorum. Her şeyin fazlası sıkıcı olabildiğinden kontrollü ve sınırlı kullanıldığında bir sıkıntı yaratacağını düşünmüyorum.”

Ö.20: “Olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum. Ancak BT kullanım oranını öğretmenin iyi ayarlaması gerekmektedir. Çok fazla BT kullanmak da öğrencilerin sıkılmasına ya da bu yönde olumsuz eğilim göstermelerine sebep olabilir. Sizin de tahmin edebileceğiniz gibi her ders konusu bütünüyle BT kullanılarak anlatılamaz ve pekiştirilemez.”

4.11. İngilizce Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanırken Yaşadıkları Sorunlara Dair Bulgular

Bu alt probleme yönelik görüşme formunda yer alan ‘‘BT’ yi kullanırken sorun yaşıyor musunuz? Bu sorunlar nelerdir?’’ soruları görüşmeye katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuştur. Öğretmen görüşleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.12. Öğretmenlerin Derste BT Kullanırken Yaşadıkları Sorunlar Konusundaki Görüşleri

Katılımcılar	Kategoriler		Σ	
	Teknik Arızalar	Öğrenci Kaynaklı Sorunlar		
Ö1	1		1	
Ö2	1		1	
Ö3	1		1	
Ö4	1		1	
Ö5		2	2	
Ö6	1		1	
Ö7	1		1	
Ö8				
Ö9		1	1	
Ö10	1		1	
Ö11		1	1	
Ö12		1	1	
Ö13	1		1	
Ö14	1		1	
Ö15				
Ö16				
Ö17				
Ö18				
Ö19				
Ö20	1		1	
	Σ	10	5	15
Kategoriler Altında Oluşan Kavramlar				
Teknik Arızalar	Yeni uygulama (1), internet erişim engeli (5), akıllı tahta arızası (2)			
Öğrenci Kaynaklı Sorunlar	Dikkat dağınıklığı (1), ilgisizlik (1), öğrenci seviye farkı (1), kalabalık sınıflar (2)			

Tablo 4.12’ de öğretmenlerin derste BT kullanırken yaşadıkları sorunlar boyutunda 2 kategoride 15 kavram bulunmaktadır. Kavramlar incelendiğinde en fazla teknik arızalar kategorisinde (10) kavramlar olduğu görülmektedir. Kavramlarda internet erişim engeli (5), kalabalık sınıflar (2) kavramları ön plana çıkmaktadır. 20 öğretmenden 7’ si hiçbir sorun yaşamadığını belirtmiştir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde bazı öğretmenler hiçbir sorun yaşamadıklarını ifade ederken bazı öğretmenler de daha önce öğrenmiş oldukları programlarla ilgili sıkıntı yaşamayıp sadece yeni olan ve ilk defa kullandıkları programlarla ilgili sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bazıları da kalabalık sınıflarda uygulama güçlüğü açısından zorluk yaşadığını belirtmişlerdir. Ayrıca teknik sorunların ve internet alt yapısının olmayışının ya da sıkıntılı oluşunun da öğretmenlerin BT kullanırken yaşadıkları sorunlar arasında olduğu anlaşılmaktadır.

Bu sorulara cevap veren öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

Ö.1: “Yeni bir uygulamayı ilk defa kullandığımda sorun yaşıyorum. Bunun dışında, öğrendiğim programlarla ilgili pek bir sıkıntı yaşamıyorum.”

Ö.2: “Genel olarak herhangi bir sorun yaşamamaktayım. Ama bazen bunlara erişim sıkıntı olabilmektedir.”

Ö.6: “Kullanmıyorum. Kullandığım dönemlerde ise teknik sorunlar yaşıyordum.”

Ö.10: “ Okulumuzda internet alp yapısı çok da düzenli çalışmıyor.”

Ö.12: “Daha önce de belirttiğim gibi kalabalık sınıflarda uygulama güçlüğü haricinde BT kullanımı benim için her hangi bir zorluk teşkil etmemektedir.”

Ö.18: “Her hangi bir sorun yaşamıyorum.”

Ö.20: “Tek yaşadığım sorun bazen internet bağlantısının olmaması ya da sıkıntılı olmasıdır.”

BÖLÜM V

TARTIŞMA - SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen sonuçlar ve nedenleri üzerinde tartışılmış ve ilgili literatür çerçevesinde yorumlanmıştır.

İngilizce öğretmenlerinin sınıfta bilişim teknolojilerini kullanma hakkındaki görüşleri incelendiğinde öğretmenlerin bu konuda bilinçli oldukları anlaşılmaktadır. Bilişim teknolojilerinin sınıfta en temel ve yoğun olarak bilgisayar aracılığıyla uygulandığı düşünüldüğünde öğretmenlerin büyük çoğunluğunun bu yönde yöntem ve teknikleri takip ettikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin bir kısmı için bilişim teknolojileri kullanmanın aynı zamanda internet kullanmak ve gelişen teknolojiyi takip etmek anlamına geldiği de görülmektedir. Zelyüt (2017) yaptığı araştırmada gelişen teknolojinin yabancı dil eğitiminde de yerini alarak ağ tabanlı sistemler yoluyla interaktif bir öğretme ve öğrenme ortamı sunarak bir ders kitabından daha ilgi çekici olan daha çok dinleme ve konuşma etkinlikleri sağlayan e öğrenmenin hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından daha faydalı görülerek daha çok tercih edildiğini belirtmiştir. Namlıca (2010) yaptığı araştırmada araştırmaya katılan öğretmenlerin neredeyse yarısının bilgisayar destekli dil öğrenimi terimiyle hiç tanışmadıklarını belirtirken; öğretmenlerin çoğunun bilgisayar destekli dil öğrenimini öğretmenlerin danışmanlığında öğrencilerin bilgisayar kullanarak dil öğrenmeleri olarak tanımladıklarını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenleri sınıfta bilişim teknolojilerini kullanmayı bir gereklilik olarak görmektedirler. Sökücü (2014)' nün yaptığı araştırmaya göre öğretmenler eğitim öğretim ortamında bilgisayarın daha çok öğrenmeyi sağladığını düşündükleri için hem bilgisayar kullanmak hem de bu becerilerini ileriki dönemlerde bir referans olarak değerlendirmek istediklerinden dolayı bilgisayar kullanmayı gerektiren faaliyetlere karşı isteklidirler. Özellikle akıllı tahtalar aracılığıyla işlenen konuların etkinlikleri yapılırken faaliyet çeşitliliğini sağladığı için öğretmenler tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra öğretmenler hedef kazanımlara yönelik her zaman istedikleri gibi materyal

bulamadıklarından yakınmaktadır. Kızılırmak (2008) yaptığı araştırmada öğretmenlerin tamamı bilgisayar destekli eğitimin İngilizce dersinin görsel ve işitsel materyal kullanılarak daha iyi öğrenileceğini savunarak bir gereklilik olduğu algısında olduklarını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanmak konusundaki eğitim gerekliliğine bakış açıları tamamen bilişim teknolojilerini ne olarak tanımladıklarıyla ilgilidir. Her konuya uygun materyal bulunmadığı için bu faaliyetleri öğretmenin kendisinin hazırlaması gerektiğine inanan öğretmenler eğitim verilmesinin önemli ve gerekli olduğuna inanmaktadır. Usluel ve arkadaşları (2007) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin çoğunluğunun bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanmak konusunda olumlu görüş içinde olduklarını ancak yetersiz hizmetiçi eğitim ve bilgi eksikliğinden dolayı derslerinde yeterince kullanamadıklarını belirtmiştir. Ayrıca bilişim teknolojileri gelişen teknolojiyi de takip etmeyi gerektirdiğinden öğretmenlerin konuyla ilgili bilgilerinin düzenli olarak güncellenmesi gerekmektedir. Yapılan bir araştırmaya göre eğitim teknolojileri konusunda hizmetiçi eğitim alan öğretmenlerin memnuniyet oranı % 74,13 olarak bulunmuştur (Metin, 2018). Bilişim teknolojilerini sadece sınıfta akıllı tahtayı kullanmak olarak nitelendiren öğretmenler ise temel düzeyde bilgisayar kullanma bilgi ve becerisinin yeterli olup konuyla ilgili eğitimin gerekli olmadığına inanmaktadır. Songül (2014) yaptığı araştırmada öğretmenlerin bilgisayar destekli dil öğretimi konusunda yeterli hizmet içi eğitim almamaları nedeniyle sınıf içerisinde dört dil becerisine de hitap edecek şekilde teknolojiyi nasıl kullanacaklarını bilmediklerini belirtmiştir. Göçer (2011) yaptığı araştırmada araştırmaya katılan öğretmenlerin % 54,8'inin hizmetiçi eğitim eksikliği nedeniyle yetişmiş öğretmen bulunmamasından dolayı bilgisayarların öğretme-öğrenme ortamında etkili bir şekilde kullanılmadığını belirtmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin yeterlik düzeylerini aslında bilişim teknolojilerine bakış açılarıyla orantılamış oldukları anlaşılmaktadır. Bilişim teknolojilerini sadece hazır materyalleri akıllı tahtada uygulamak olarak nitelendiren bir öğretmen kendini yeterli görürken materyallerini gerektiğinde kendisi hazırlamak isteyen bir öğretmen ancak çeşitli kurslara katılarak kendini geliştirdiğinde ve kendi ürününü ortaya koyabildiğinde kendini yeterli görmektedir. Kamacı ve Durukan (2012) yaptıkları araştırmada teknolojiyi kullanan öğretmeni bir danışman olarak nitelemekte olup

öğretmenin bu teknolojik danışmanlık görevini en iyi şekilde yapabilmesi ve gelişen teknolojinin eğitim sürecinde kullanılabilmesi için hem hizmet öncesinde hem de hizmet içi dönemde öğretmenlere eğitim verilerek adapte edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanım amaçlarının en temeli öğrencilerin derse olan ilgisini çekip motivasyonunu artırmaktır. Granito ve Chernobilsky (2012) yaptıkları araştırmada teknolojinin bu konuya ilgisi olanların üzerinde güçlü bir eğitimsel araç olma potansiyeline sahip olduğunu belirtmişlerdir. Buna ek olarak öğrencilerin başarılı olabilmeleri için teknolojinin küçük yaşlardan itibaren öğrencilere sevdirilerek öğretilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Tunçok (2010) yaptığı araştırmada ortaokul öğrencilerinin yabancı dilde iletişim kurmakta rahat olmalarının aksine lise öğrencilerinin ergenlik dönemi nedeniyle yabancı dilde iletişim kurarken kendilerini engellenmiş hissetmelerinin bilgisayar yoluyla iletişim kurarak daha güvende hissedip bu engeli aştıklarını belirtmiştir. Teknolojik gelişmelerin hızla yol aldığı çağımızda öğrencilerin de bu yolda yürüdüğü düşünüldüğünde bilişim teknolojilerinin görsel ya da işitsel her ne şekilde olursa olsun öğretimi desteklemek ve öğrencinin derse aktif katılımını sağlamak amacıyla öğretmenler tarafından kullanıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca yabancı dil öğrenimi için çok gerekli olan yerel konuşmacıyı dinleyerek öğrencilerin kelimelerin telaffuzunu öğrenebilmesi için öğretmenler kesinlikle bilişim teknolojilerini kullanarak işitsel ve hem işitsel hem görsel materyallerden faydalanmaktadırlar.

İngilizce öğretmenlerinin sınıfta bilişim teknolojilerini kullandıkları zaman öğrencilerin hangi dil becerilerinin gelişeceği konusundaki görüşleri incelendiği zaman özellikle hedef dili yerel konuşmacısından dinleyebilme imkanına sahip olabildikleri için öğrencilerin telaffuzda olumlu yönde gelişme gösterdiklerini düşündükleri anlaşılmaktadır. Budancamanak (2017) yaptığı araştırmada öğrencilerin doğal ortamı olan sınıfta geniş ekranda görselliği artırılmış ve iyi seslendirilmiş etkinlikler sayesinde dinleme, okuma ve konuşma becerilerini daha çok geliştirdiklerini vurgulamıştır. Bazı öğretmenlere göre de bilişim teknolojileriyle sınıf içerisinde etkileşen öğrencinin dijital okuryazarlık düzeyi gelişmektedir. Dinleme ve konuşma becerilerinin birbirini tamamlayan ayrılmaz bir ikili olduğu öğretmenler tarafından kabul görmüş bir düşüncedir ve bunun sonucu olarak da bilişim teknolojilerini öğrencilerin dinleme becerilerini geliştiren öğretmen aynı zamanda duyduğunu tekrar edecek ve öğrenecek olan öğrencinin konuşma becerisini de geliştirmiş olacaktır. Pehlivan (2018) yaptığı araştırmada video izlenerek yapılan etkinlikler

sayesinde geleneksel metoda oranla öğrencilerin daha çok kelime öğrenerek konuşma becerilerinde daha etkin olduklarını belirlemiştir. Buran (2008) yaptığı araştırmada bilgisayar destekli dil öğrenmede görsellikle desteklenmiş dinleme etkinliklerinin gerçek hayattaki duymanın gerçekleştiği gibi uygulanması sonucunda öğrencilerin duyduklarını zihinlerinde canlandırarak dinleme etkinliklerinde daha başarılı olduklarını belirtmiştir. Önsoy (2004) yaptığı araştırmada araştırmaya katılan öğrencilerin %62' si bilgisayar destekli dil öğreniminin okuma becerilerini geliştirdiğini düşünürken; araştırmaya katılan öğretmenlerin % 95' inin aynı görüşte olduğunu belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanmanın kendilerine sağladığı avantajlarıyla ilgili görüşleri incelendiğinde sınıf ortamına fiziksel olarak getiremeyecekleri materyalleri bilişim teknolojileri sayesinde videolar ve internet yoluyla öğrencilerle buluşturabilme imkanına kavuştukları görülmektedir. Aynı zamanda öğretmenler işledikleri konuyla ilgili etkinlikleri bilişim teknolojileri sayesinde çeşitlendirebildikleri için çoklu zeka kuramı doğrultusunda hareket etmiş oldukları için bütün öğrencilere hitap etmeyi başarabilmektedirler. Öğrencilerin eğlenme fırsatı buldukları konularla daha uzun süre ilgilendikleri göz önünde bulundurulduğunda eğitsel oyunları kullanan öğretmenlerin de öğrenciler üzerinde eğlenerek öğrenme avantajından faydalandıkları anlaşılmaktadır. Döğer (2016) yaptığı araştırmada öğretmenlerin teknoloji kullanımının hem öğretmene hem de öğrenciye fayda sağladığını belirtmiş olup aynı zamanda teknoloji kullanımının öğrencilerin dikkatini çekme, öğrencilerin araştırmacı yönlerinin geliştirilmesi, öğrencilerin sorumluluk duygularını artırarak öğrendiklerini uygulamaları ve bu sayede diğer yöntem ve tekniklere göre daha aktif olarak daha etkili öğrenme gerçekleştirdikleri konusunda olumlu etkileri olduğunu belirtmiştir. Keser (2012) yaptığı araştırmada klasik öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubunda sıkılma ve dikkat dağınıklığı görülürken; bilgisayar destekli eğitimin uygulandığı deney grubunda öğrencilerin daha istekli, dikkatli, aktif olduklarını ve akademik başarılarının geleneksel yöntemle göre daha fazla olduğunu belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanmanın kendilerine neden olduğu dezavantajları konusundaki görüşleri incelendiğinde ise öğretmenlerin birçoğunun BT kullanmanın her hangi bir dezavantajı olmadığını belirttiği anlaşılmaktadır. Ancak akademik başarısı düşük olan sınıflarda bilişim teknolojilerini kullansa dahi öğrencinin motivasyonunu sağlayamadığı için disiplin sorunları yaşayan öğretmenlerin olduğu

görülmektedir. Ancak Saraç (2009) yaptığı araştırmada öğretmenlerin sadece % 16'sının sınıfta bilgisayar kullanımının öğretmenlerin disiplin ve otoritesini bozacağına ilişkin görüşleri olduğunu belirtmiştir. Bilişim teknolojilerini kullanarak kendi materyalini yaratamayan ve hazır materyal kullanan öğretmenler her kazanım düzeyine uygun materyal ve etkinlik bulamadığını belirtmiştir. Dina ve Ciornei (2013) yaptığı araştırmalarında bilgisayar destekli dil öğreniminin sınıfta başarıya ulaşabilmesinin sadece öğretmenin internet kaynaklarını kullanma becerisine bağlı olmasını bir dezavantaj olarak belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerde, BT' nin kullanım süresinin iyi ayarlanmaması durumunda da aşırı kullanımdan dolayı öğrencilerin teknoloji bağımlılığının artacağı endişesi olduğu anlaşılmaktadır.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojileri kullanmanın öğrenci üzerindeki olumlu etkilerine dair görüşleri incelendiğinde genel olarak öğretmenler öğrencileri bu sayede kolayca güdülediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca BT sayesinde her türlü materyale ulaşabilen öğretmenlerin, öğrencilerin çok çeşitli etkinliklere katılmalarını sağlayarak çoklu zeka kuramına hitap ederek öğrenmelerini kolaylaştırdıkları anlaşılmaktadır. Bilindiği üzere etkili bir yöntem olan eğlenerek öğrenme de öğretmenler tarafından öğrencilerin ilgisini çektiği için derse katılım oranını artırarak eğitsel oyunlar aracılığıyla sağlanmış olmaktadır. Öğretmenlerimizin bir kısmı teknoloji çağında olmamız sebebiyle derste her hangi bir BT materyali kullanmış olmanın günlük hayatında teknolojiyi eğlenmek için kullanan öğrencinin ilgisini çekeceğini belirtmişlerdir. Baştepe (2009)' nin yaptığı araştırmaya göre eğitim teknolojisiyle donatılmış olan bir eğitim öğretim ortamı öğrencinin ilgisini çekerek, onu başarılı olabileceği alana doğru yönlendirecek öğrenci merkezli etkili bir okul niteliği kazanmış olmaktadır. Arslanoğlu (2015) yaptığı araştırmada eğitim öğretim sürecinde özel ihtiyaçları olan işitme engelli Türk öğrenciler gibi İngilizce kelimeleri öğrenme konusunda bilgisayar desteği alınarak interaktif ve anlamlı bir öğrenme ortamı oluşturularak öğrencilerin algılarına ulaşılabilindiğini ve başarı seviyesinde artış görüldüğünü belirtmiştir. Çakır (2006) yaptığı araştırmada hem web destekli öğretimin uygulandığı grubun hem de bilgisayar destekli öğretimin uygulandığı grubun uygulamaya karşı tutumlarının olumlu olup tutumlarında anlamlı bir artış olduğunu saptamıştır. Ayrıca her iki grupta da bulunan öğrencilerin programın içerdiği bilgi ve kavrama düzeyindeki öngörülen kazanımları da edindikleri belirtilmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojileri kullanmanın öğrenci üzerindeki olumsuz etkilerine dair görüşleri incelendiğinde genel olarak öğretmenlerin kullanım oranına ilişkin olumsuz görüş belirttiği anlaşılmaktadır. Bazı öğretmenler yoğun bir şekilde BT kullanmanın öğrencilerin hem tembelleşmesine hem de sıkılmasına neden olacağını belirtmişlerdir. Ayrıca yaşanan teknik aksaklıkların da vakit kaybına neden olarak öğrencilerde disiplin problemleri oluşmasına neden olduğu öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Ancak bazı öğretmenlerin görüşlerine göre BT kullanımının öğrenciler üzerinde hiçbir olumsuz etkisinin olmadığı anlaşılmaktadır. Yılmaz (2004) yaptığı araştırmada geleneksel sınıf ortamında öğrencilerin psikomotor, konuşma, yetenek gelişimi ve sosyalleşmeleri üst seviyede; bilgisayar laboratuvarının kullanıldığı öğrencilerde bu becerilerin vasat seviyede kaldığını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanırken yaşadıkları sorunlara dair görüşleri incelendiğinde bazı öğretmenler hiçbir sorun yaşamadıklarını belirtirken bazı öğretmenler de alt yapıyla ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler internet bağlantısında sıkıntı olduğu zaman etkinliklere erişim konusunda problem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğretmenlerin de ilk defa kullandıkları bir uygulamada kullanımın yeni tecrübe ediliyor olmasından kaynaklı problemler yaşadıkları anlaşılmaktadır. Peker (2018) yaptığı araştırmada öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar arasında sıklıkla akıllı tahtaların donmasını, internet bağlantısının kopmasını ve müfredattaki konuya ilişkin bir uygulamanın olmayışını belirttikleri sonucuna ulaşmıştır.

5.1. Sonuç ve Öneriler

5.1.1. Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde bulgular doğrultusunda alt problemlere dair elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin bilişim teknolojilerinin ne ifade ettiği konusunda bilinçli oldukları anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu bilişim teknolojilerini sadece sınıfta bilgisayar kullanmak olarak nitelendirerek bu doğrultuda yeni yöntem ve teknikleri takip etmektedir. Öğretmenlerin bir kısmı da bilişim teknolojilerini gelişen teknolojiyi internetle beraber kullanmak olarak nitelendirmektedir ve bu doğrultuda uygulamalar yapmaktadırlar. Bu durum bütün öğretmenlerin bilişim

teknolojilerini sınıfta kullanmalarına rağmen bilişim teknolojilerini kullanma konusunda sınıfta etkililik ve seviye farklılıklarına neden olduklarını göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre İngilizce öğretmenleri sınıfta bilişim teknolojilerini kullanmayı bir gereklilik olarak görmektedirler. Öğretmenlerin özellikle dil ediniminde bilgisayar destekli eğitim aracılığıyla görsel ve işitsel materyaller sayesinde etkili öğrenmeyi gerçekleştirdikleri görüşünde oldukları anlaşılmaktadır. Özellikle akıllı tahtalar aracılığıyla faaliyet çeşitliliği sağladıklarını belirten öğretmenler ne yazık ki hedef kazanımlara yönelik istedikleri biçimde hazır materyali her zaman bulamadıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin hedef kazanımlara yönelik hazır materyal bulamadıkları zaman kendi materyallerini üretemeyecek seviyede bilişim teknolojileri bilgi ve becerisine sahip olduklarını göstermektedir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma konusunda hizmetiçi eğitimin gerekliliğine bakış açıları tamamen bilişim teknolojileri algıları ve bilişim teknolojilerini ifade ediş biçimlerine bağlıdır. Her konuya uygun materyali öğrenciye sunmak isteyen öğretmen hazır ürün bulamadığı zaman bunu kendisinin hazırlaması gerektiğine inandığı için bu gelişmişliği öğretmene kazandıracak nitelikte olan hizmetiçi eğitimi bir gereklilik olarak görmektedir. Öğretmenlerin bir kısmı ise bilişim teknolojilerini sadece sınıfta akıllı tahta kullanmak olarak nitelendirdikleri için temel düzeyde bilgisayar kullanma becerisinin yeterli oluşunu ileri sürerek hizmetiçi eğitimin gerekli olmadığı görüşünü savunmaktadırlar. Ancak bilişim teknolojileri sadece akıllı tahtayı kullanmak olarak algılansa bile akıllı tahtanın da teknolojik bir alet olması sebebiyle ve teknolojinin sürekli olarak gelişip yenilediği göz önünde bulundurulduğu zaman öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerle bilgilerini güncellemeleri gerektiği kaçınılmaz bir sonuçtur.

Araştırmada elde edilen verilere göre İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma konusunda kendi yeterliliklerini değerlendirmeleri zihinlerindeki bilişim teknolojileri algı ve ifadelerine göre değişmektedir. Mevcut bulunan hazır materyalleri sınıfta kullanan İngilizce öğretmenleri kendilerini bu konuda yeterli görmektedir. Ancak öğretmenlerin bir kısmı hazır materyallerle yetinmeyip bir öğretmenin gerektiğinde kendi materyalini hazırlayabilecek bir durumda olmadan bilişim teknolojileri konusunda yeterli düzeyde olamayacağını düşünmektedir. Öğretmenler hedef kazanımlarda her öğrencinin ihtiyacına yönelik hazır materyal bulamadıkları ve var olan materyallerle yetinmek

zorunda kalıp kendi materyallerini üretemedikleri için bu durum etkili öğrenmeyi olumsuz yönde etkilemektedir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanım amaçlarının en başında öğrencilerin ilgisini çekmek olduğu anlaşılmaktadır. Çağımızda öğrenciler hayatın her alanında teknolojik gelişmelerle her an iç içe oldukları için sınıfta öğrenmeyi bilişim teknolojileri aracılığıyla yaptıkları zaman öğrencilerin kendilerini doğal ortamlarında hissederek öğrenme sürecine aktif olarak katıldıkları sonucunu doğurmaktadır. Ayrıca İngilizce öğretmenleri öğrencilere doğru telaffuz kazandırabilmek için yerel konuşmacının dinlenmesinin önem ve gerekliliğinin bilincinde olarak bu doğrultuda uygulamalar yapmaktadırlar.

Araştırma sonuçlarına göre İngilizce öğretmenleri sınıfta bilişim teknolojilerini kullandıkları zaman öğrencilere hedef dili yerel konuşmacısından dinletebildikleri için öğrencilerin kelime telaffuzu konusunda olumlu yönde gelişme gösterdiklerine inanmaktadırlar. Ayrıca öğretmenler dinleme ve konuşma becerilerinin birbirini tamamlayan bir ikili olduğunu savunmaktadırlar. Bu durum bilişim teknolojilerini kullanarak öğrencilerin dinleme becerilerini geliştiren bir öğretmenin aynı zamanda öğrencilerin duyduğunu tekrar ederek kelime bilgilerini zenginleştirmeleri sonucunda konuşma becerilerini de geliştirdiklerini göstermektedir.

İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanırken kendilerine sağladığı avantajların başında fiziksel olarak sınıf ortamına getiremeyecekleri materyalleri bilişim teknolojileri sayesinde öğrencilerle buluşturabilmeleri gelmektedir. Bilişim teknolojilerini kullanarak işledikleri konularla ilgili etkinlik yapan öğretmenler aynı zamanda çoklu zeka kuramının gerektirdiği gibi uygulama yapmış olup her bir öğrencinin öğrenme türüne etki ederek öğrenmelerini sağlamışlardır. Eğitsel oyunları kullanan öğretmenler öğrencilerin eğitim öğretim sürecine aktif katılımlarını sağlayıp öğrencilere öğrendiklerini eğlenerek uygulama fırsatı yaşatarak etkili öğrenmeyi gerçekleştirme avantajından yararlanmaktadırlar.

İngilizce öğretmenlerinin birçoğu bilişim teknolojilerini kullanırken kendilerine neden olan herhangi bir dezavantaj olmadığını savunmaktadır. Ancak bazı öğretmenlerin akademik başarısı düşük olan sınıflarda bilişim teknolojilerini kullandığı halde motivasyon sağlayamadığı için disiplin problemi yaşadıklarını belirtmiş olmalarına

rağmen yaşanan bu problemin sınıf yönetimi becerileriyle ilgili olduğu da ortadadır. Ayrıca bilişim teknolojilerini kullanarak kendi materyalini hazırlayamayan öğretmenler istedikleri gibi materyal bulamamalarını da bir dezavantaj olarak görmekteyiz.

Araştırma sonuçlarına göre İngilizce öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullandıkları zaman öğrenci üzerinde gördükleri olumlu etkilerin en başında öğrencileri kolayca güdüledikleri anlaşılmaktadır. Çoklu zeka kuramı doğrultusunda farklı materyal ve çeşitli etkinliklerle uygulamalarını zenginleştiren öğretmenler bu sayede her öğrencinin öğrenme duyusuna hitap ederek bilişim teknolojileri sayesinde öğrenci üzerinde olumlu etkiyi sağlamaktadır. Ayrıca öğrencilerin günlük hayatlarında teknolojiyle iç içe oldukları dikkate alındığı zaman öğretmenlerin bilişim teknolojileri vasıtasıyla eğitsel oyunları kullanarak öğrencilerin dikkatlerini çekip eğlenerek öğrenmelerini sağladıkları anlaşılmaktadır.

İngilizce öğretmenlerinin bir kısmı bilişim teknolojileri kullanmanın öğrenci üzerinde hiçbir olumsuz etkisi olmadığını savunmaktadır. Ancak İngilizce öğretmenlerinin bazıları bilişim teknolojilerini yoğun olarak kullanmanın öğrencilerin sıkılmasına ve tembelleşmesine neden olacağına inanmaktadır. Bu durum yöntem ve teknikler konusunda bilgi ve becerisi yüksek olan öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma zamanı ve oranını iyi ayarlayabildikleri için öğrenci üzerinde olumsuz bir etki tespit etmediklerini göstermektedir. Ayrıca öğretmenlerin bazıları yaşanan teknik aksaklıklardan dolayı vakit kaybı yaşadıkları için öğrencilerde disiplin problemi oluştuğunu belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin meydana gelebilecek teknik aksaklıkları çözebilecek düzeyde bilişim teknolojileri bilgi ve becerisine sahip olmadıklarını ortaya koymaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre İngilizce öğretmenlerinin bazıları bilişim teknolojilerini kullanırken hiçbir sorun yaşamadıklarını belirtirken bazıları ise alt yapıyla ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak internet bağlantısıyla ilgili etkinliklere erişim konusunda öğretmenlerin sıkıntı yaşadıkları ve bir uygulamayı ilk defa kullandıkları zaman tecrübe eksikliğinden dolayı sorun yaşadıkları anlaşılmaktadır.

5.1.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma verilerine göre elde edilen sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler yer almaktadır.

1. İngilizce öğretmenlerine bilişim teknolojilerinin kullanım alanıyla ilgili hizmetiçi eğitimler verilerek bütün öğretmenlerin yeniliklerden haberdar olması sağlanabilir. Öğretmenler yenilikler konusunda düzenli olarak bilgilendirilirse sınıfta bilişim teknolojilerini kullanım algıları da düzenli olarak gelişme gösterecektir.
2. Dil ediniminde önemli bir yere sahip olan işitsel ve görsel materyaller her düzeyde hedef kazanıma uygun olacak şekilde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ele alınıp desteklenerek artırılabilir. Bu şekilde öğrenciye kazandırmak istediği hedef kazanıma uygun hazır materyal bulamayan ve kendisi de üretemeyen öğretmenlere destek olunabilir.
3. İngilizce öğretmenlerine bilişim teknolojilerini kullanma konusunda uygulayıcı eğitimler verilmelidir. Bu şekilde bir öğretmen öğrencinin edinmesini istediği hedef kazanıma yönelik hazır materyal bulamadığında her öğrencinin ihtiyacına yönelik kendi materyalini teknolojiyi kullanarak ürettiği zaman öğrencinin başarısına katkıda bulunacaktır.
4. Ders kitaplarında daha çok dinleme etkinliğine yer verilerek öğretmenlerin sınıfta daha yoğun bir şekilde hedef dilin yerel konuşmacısını öğrencilere dinletebilmesi sağlanmalıdır. Çünkü dinleme ve konuşma becerileri birbirini olumlu yönde etkileyerek geliştirmektedir.
5. İngilizce öğretmenlerine bilişim teknolojileri vasıtasıyla oynanan eğitsel oyunlar konusunda seminerler verilerek derslerinde bu oyunları uygulamaları konusunda öğretmenler teşvik edilmelidir. Bu sayede öğrenciler eğlendikleri için eğitim öğretim sürecine aktif katılarak öğrendiklerini oyun yoluyla etkili bir şekilde öğrenmiş olacaklardır.
6. İngilizce öğretmenlerine sınıfta bilişim teknolojilerini kullanma konusunda yöntem ve teknik boyutunda stratejik seminerler verilmelidir. Böylece öğretmenler bilişim teknolojilerini dersin hangi esnasında ve süre olarak hangi oranda kullanacakları

konusunda tereddüt yaşamazlar ve oluşabilecek sınıf yönetimi aksaklıklarını engellemiş olurlar.

7. İngilizce öğretmenlerine bilişim teknolojilerini kullanırken yaşanabilecek teknik aksaklıkları çözebilecek yeterliğe sahip olabilecekleri düzeyde hizmetiçi eğitimler verilmelidir. Bu sayede herhangi bir teknik sorun karşısında öğretmenler kendi sorunlarını çözerek o anda yaşanabilecek zaman kaybı ve öğrenci disiplin problemlerinin önüne geçmiş olur.
8. Okullarda mevcut bulunan internet alt yapısının düzenli olarak çalışması sağlanmalıdır. Böylece öğretmenler bilişim teknolojilerini kullanırken uygulamalara erişim sorunları yaşamazlar.

KAYNAKÇA

- Alkan, C. (2011). *Eğitim teknolojisi* (8. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Arslanoğlu, A. (2015). *The impact of computer-assisted language learning on the hearing-impaired turkish students' motivation and their vocabulary development in english*. Unpublished master dissertation.İstanbul: Bahçeşehir University.
- Atkinson, E.S. (2000). An investigation into the relationship between teacher motivation and pupil motivation. *Educational Psychology*, 20 (1), 45-57.
- Baker, R., D. M. Do. & S. Mailand. (2015). *The use of technology to enhance english language (ESL) teaching*. USA: Worcester Polytechnic Institute.
- Baştepe, İ. (2009). Etkili okulun eğitim-öğretim süreci ve ortamı boyutlarının nitelikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (29), 76-83.
- Bogdan, R. C. and S. K. Biklen. (1992). Qualitative research for education. *Harvard Educational Review*, 53, 294-308.
- Budancamanak, Ö. (2017). *Yabancı dil olarak fransızca öğretiminde bilgisayar teknolojisi kullanımı*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Buran, S. (2008). *The effects of computer assisted language learning on listening comprehension ability*. Unpublished master dissertation. Erzurum: Atatürk University The Institute Of Social Sciences.
- Chapelle, C. (2001). *Computer applications in second language acquisition: Foundations for teaching, testing and research*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Çakır, H. (2006). *Baskın zeka türüne dayalı olarak geliştirilen web destekli eğitim ve bilgisayar destekli eğitimin trafik eğitiminde etkililiği*. Yayımlanmamış doktora tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Demirbilek, M. ve Z. Yücel. (2011). İngilizce öğretmenlerinin bilgisayarın yabancı dil öğretim ve öğreniminde kullanımı hakkındaki görüşleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (1), 217-246.
- Dina, A. T. and S. I. Ciornei. (2013). The advantages and disadvantages of computer assisted language learning and teaching for foreign languages. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 76, 248-252.
- Döğer, M.F. (2016). *Bilgisayar destekli eğitimlere katılan öğretmenlerin görüş ve deneyimlerine bağlı olarak eğitimde teknoloji kullanımını etkileyen dinamikler*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- DynEd. 13 Ocak 2019 tarihinde <http://www.dyned.com.tr/> adresinden alınmıştır.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan Yayınları.
- Gerard, F., M. Greene. and J. Widener. (1999). Using Smart Board in Foreign Language Classes. *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference*. SanAntonio, 1999, 1268-1273.
- Göçer, G. (2011). *İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıflarda görev yapan öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime ilişkin görüşlerinin ve öz-yeterlilik algılarının incelenmesi (burdur ili örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Graddol, D. (2006). *English next: Why global english may mean the end of english as a foreign language*. UK: British Council.
- Granito, D. M. and E. Chernobilsky. (2012). The effect of technology on a student's motivation and knowledge retention. *Northeastern Educational Resarch Association (NERA) Annual Conference*, Fall 10-19 2012, Connecticut: University of Connecticut.
- Gömlüksiz, M. N., & Düşmez, O. S. (2005). İngilizcede relative clouse konusunun öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel yöntemin öğrenci başarısı üzerine etkisinin karşılaştırılması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 163-179.

- Gülseçen, S. ve E. Erktin. (2001). Eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımını etkileyen psikolojik etmenler. *Eğitim ve Bilim/Education and Science*, 26 (121), 7-11.
- Herring, S. (1996). *Computer- mediated communication: Linguistic, social, and cross-cultural perspectives*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Hızal, A. (1991). *Türkiye' de eğitim teknolojisi eğitim bilimlerinde çağdaş gelişmeler*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Açık Öğrenim Fakültesi Yayını.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum, algı, iletişim*. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları.
- Johnson, L., Smith, R., Willis, H., Levine, A. & Haywood, K. (2011). *The 2011 horizon report*. Austin, Texas: The New Media Consortium.
- Jukes, I. (2008). *Understanding digital kids (Dks): Teaching and learning in the new digital landscape*. <http://www.hmleague.org> adresinden 22 Ocak 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Kamacı, E. ve E. Durukan. (2012). Araştırma görevlilerinin eğitimde tablet bilgisayar kullanımına ilişkin görüşleri üzerine nitel bir araştırma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1/3, 203-215.
- Karal, H. ve M. Berigel. (2006). Yabancı Dil Eğitim Ortamlarının Bilişim ve İletişim Teknolojileri (BIT) Kullanarak Zenginleştirilmesi. *inet-tr'06 - XI. "Türkiye'de İnternet" Konferansı Bildirileri*, Ankara: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, 21-23 Aralık 2006, 197-200.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 62-80.
- Kenning, M. J., & Kenning M. M. (1983). *Introduction to computer-assisted language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Keser, M. Ş. (2012). *Sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli eğitimin akademik başarıya etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Aksaray: Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.

- Kızılrnak, F. (2008). *İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitime ilişkin görüşleri (Isparta örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.
- Kung, S. C. (2002). A framework for successful key-pal programs in language learning. *Call-Ej Online*, 3 (2).
- Lee, K.W. (2000). English teachers' barriers to the use of computer assisted language learning. *The Internet Test Journal*, 7 (12).
- Levy, M. (1997). *Computer-assisted language learning: Context and conceptualization*. Oxford : Oxford University Press.
- Marty, F. (1981). Reflections on the use of computers in second language acquisition. *System*, 9 (2), 85-98.
- MEB (2018). *Ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri*. <http://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/dosya/6> adresinden 23 Ocak 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Metin, E. (2018). *Eğitimde teknoloji kullanımı öğretmen eğitimi: Bir durum çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Motteram, G. (2013). *Innovations in learning technologies for english language teaching*. London: British Council.
- Mutlu, E. (1995). *Telvizyonda program yapımı*. Ankara: Ankara Üniversitesi İBF Yayınları.
- Namlıca, Ö. (2010). *English language teachers' perceptions of computer assisted language learning (CALL) within the context of turkish state schools*. Unpublished master dissertation. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart University Institute of Social Sciences.
- Önsoy, S. (2004). *Students' and teachers' attitudes towards the use of computer-assisted language learning at the preparatory school of celal bayar university*.

Unpublished master dissertation. Ankara: Bilkent University The Institute Of Economics And Social Sciences.

Parvin, R. H. and S. F. Salam. (2015). The effectiveness of using technology in english language classrooms in government primary schools in bangladesh. *FIRE: Forum for International Research in Education*, 2 (1), 47-59.

Pehlivan, H. (2018). *İngilizce öğreniminde drama ve video yöntemlerinin birlikte kullanımının öğrencilerin kelime bilgilerini arttırmaya etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı.

Peker, B. (2018). *Multimedya araçlarının yabancı dil öğretimine etkisi üzerine öğretmen görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi Bilim Dalı.

Saeed, Y. B. M. (2015). The effect of using computer technology on english language teachers' performance. *SUST Journal of Humanities*, 16 (1), 64-79.

Salaberry, M. R. (2000). L2 morphosyntactic development in text-based computer mediated communication. *Computer Assisted Language Learning*, 13 (1): 527.

Sanacore, J. (2008). Turning reluctant learners into inspired learners. *Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 82 (1), 40-44.

Saraç, B. (2009). *İstanbul ili ümraniye ilçesindeki meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumları*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Seyidoğlu, H. (2003). Uluslararası mali krizler, IMF politikaları, az gelişmiş ülkeler, Türkiye ve dönüşüm ekonomileri. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 4 (2), 141-156.

Shyamlee, S. D. and M. Phill. (2012). *Use of technology in english language teaching and learning: An analysis*. Singapore: IACSIT Press, 33, 150.

- Songül, B.C. (2014). *English language teachers' perceptions about an online basic call training*. Unpublished master dissertation. Ankara: Middle East Technical University The Department of Foreign Language Education.
- Sökücü, F.G.(2014). *A study on the attitudes of ELT teachers toward computer assisted language learning*. Unpublished master dissertation. Mersin: Çağ University Institute of Social Sciences.
- Stevenson, J., & Gross, S. (1991). Use of a computerized adaptive testing model for ESOL/bilingual entry/exit decision making. In: P. Dunkel (Ed.), *Computer assisted language learning and testing: Research issues and practice* (pp.223-235). New York: Newbury House.
- Stockwell, G. R., & Harrington, M. W. (2003). The incidental development of L2 proficiency in NS-NNS email interactions. *CALICO Journal*, 20 (2), 337-359.
- Tunçok, B. (2010). *A case study: Students' attitudes towards computer assisted learning, computer assisted language learning and foreign language learning*. Unpublished master dissertation. Ankara: Middle East Technical University The Department of English Language Teaching.
- Usluel, Y.K., F.K. Mumcu. ve Y. Demiraslan. (2007). Öğrenme-öğretme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojileri: Öğretmenlerin entegrasyon süreci ve engelleriyle ilgili görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 164-178.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar destekli öğretimin temelleri* (2. Baskı), Ankara: Nobel Yayınları.
- Warschauer, M. (2002). A developmental perspective on technology in language education. *TESOL Quarterly*, 36 (3), 453-475.
- Yalın, H. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme* (16. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Yedekcioglu, O. A. (1996). Use of computers at high schools in Turkey. *Online Journal Technological Horizos in Education*, 3 (6), 64-69.

- Yemenici, A., Teele, S. (2006). Multiple Intelligences or Exam Oriented Stress Induction and the Biological Suicide Response. *AERA 2006 Annual Conference*. San Francisco, 2006, 373.
- Yıldırım, A. and H. Şimşek. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Ankara : Seçkin.
- Yıldız, R. (2005). *Bilgisayar destekli eğitim modelinin dizel motorları ve enjeksiyon sistemleri dersinde uygulanması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Karabük: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Makine Eğitimi Anabilim Dalı.
- Yılmaz, O. (2004). *Yabancı dilde kullanılan bilgisayar destekli eğitimin öğrenci başarısı üzerine etkilerinin araştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Zelyüt, A. (2017). *E-learning through online assignments: EFL students' and EFL teachers' perspective*. Unpublished master dissertation. Adana: Çukurova University The Institute of Social Sciences.

EKLER

EK 1: GÖRÜŞME FORMU

1. ‘Sınıfta Bilişim Teknolojilerini (BT) kullanmak’ dediğimizde aklınıza neler gelmektedir?
2. Siz derslerinizde BT’ yi kullanıyor musunuz?
3. BT’yi kullanmak için öğretmenlere eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?
4. Daha önce BT kullanımıyla ilgili kurs, seminer ya da hizmet içi eğitim aldınız mı? Kendinizi BT kullanımı bakımından ne düzeyde görüyorsunuz?
5. Öğretmenler BT’yi hangi amaçlar için kullanmaktadır?
6. BT kullanıldığı takdirde öğrencilerin hangi dil becerileri geliştirilebilir?
7. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından avantajları nelerdir?
8. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğretmen açısından dezavantajları nelerdir?
9. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğrenci üzerindeki olumlu etkileri nelerdir?
10. İngilizce dersinde BT kullanmanın öğrenci üzerindeki olumsuz etkileri nelerdir?
11. BT’yi kullanırken sorun yaşıyor musunuz? Bu sorunlar nelerdir?

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Demet AZAKOĞLU
Uyruğu: T.C.
Doğum Tarihi ve Yeri: 20.04.1984 İslahiye
Medeni Hali: Bekar
E-posta: demetdemmet@hotmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Çukurova Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/ İngilizce Öğretmenliği	2006
Lise	Fatma Kemal Timuçin Anadolu Lisesi, Talas /Kayseri	2002

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2016-Halen	Kayseri/Melikgazi Merkez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Müdür Yardımcısı)	
2015-2016	Kayseri/Melikgazi Halk Eğitim Merkezi (Müdür Yardımcısı)	1 Yıl
2014-2015	Wilhelmsburg Stadteilschule Hamburg-Almanya (Türkçe ve Türk Kültürü Öğretmeni)	1 Yıl
2013-2014	Osman Düşünel Ortaokulu	1 Yıl
2012-2013	Ahmet Baldöktü Ortaokulu	1 Yıl
2009-2012	Ahmet Baldöktü İlköğretim Okulu	3 Yıl
2006-2009	Mustafa Özgür İlköğretim Okulu	3 Yıl

YABANCI DİL

İngilizce